БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 17 (508)
24 ЯНВАРЬ СЕШАНБА 1956 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштираётган комсомолларга, барча йигит ва қизларга

Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда намуна кўрсатган комсомол ва ёшлар кенгаши қатнашчиларининг Мурожаати

Қадрли ўртоқлар ва дўстлар!

Биз шонли бир пайтда ўз кенгашимизга тўпландик. Биз шу Мурожаатни қабул қилаётган Кремль залида яқинда Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'езди ўз ишини бошлайди.

Партиянинг ва бутун совет халқининг ҳаётида жуда муҳим воқиа бўладиган ана шу с'езд арафасида Ватанимизнинг барча меҳнаткашлари каби бизнинг ҳам улуғ коммунистик қурилишнинг йўлбошчиси ва илҳомчиси жонажон партиямизга айтадиган сўзларимиз бор.

Коммунистик партия Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети миллион-миллион гектар қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришдан иборат буюк программани қабул қилган кунлар ҳарбиримизнинг эсимиздадир. Бу программа дадиллик блан тузилган доно программа эди. Бу программа дон етиштиришни тезликда ривожлантириш, шу асосда чорвачиликни ҳамда социалистик қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини юксалтиришнинг, мамлакатимизда аҳоли учун озиқ-овқат мўл-кўллигини ва енгил саноат учун хомаш'ё мўл-кўллигини вужудга келтиришнинг тўғри йўлини кўрсатиб берди.

Партия ва ҳукуматнинг қарорларида ёзилган ишлар амалга оширилди: 30 миллион гектардан ортиқ қўриқ ва бўз ер очилди. Бу ерлар Ватанимизнинг манфаатлари, халқимизнинг бахт-саодати йўлида хизмат қилмоқда.

350 мингдан кўпроқ ёш ватанпарвар комсомол йўлланмаларини олиб, Сибирь, Қозоғистон, Урал, Поволжьенинг бепоён даштларига келди. Трактор, автомобильлар, бинокорлик материаллари ортилган минг-минглаб эшелон ана шу районларга қараб йўл олди. Тарихда ҳали мисли кўрилмаган буюк планларни мислсиз қисқа вақт ичида амалга ошираоладиган қудратли Совет Ватани туфайли бизнинг қалбларимиз самимий шодлик ва олижаноб ватанпарварлик ифтихори блан тўлиб тошди! Атиги икки йил давомида дашт-биёбонларда 425 янги совхоз — йирик дон фабрикалари, неча ўнлаб машина-трактор станциялари ташкил этилди, минг-минглаб уй-жой, мастерской, гараж бинолари, ишлабчиқариш ва маиший эҳтиёжлар учун хизмат қиладиган бошқа бинолар қурилди.

Ҳарбиримиз партиянинг жанговар топшириғини бажаришда қатнашишни ўзимиз учун катта шараф деб ҳисоблаймиз. Биз ҳамма нарса енгиллик ва осонлик блан қўлга киритилади деб айтишни истамаймиз. Бизга катта қийинчиликларни енгишга, табиат кучлари блан доимо кураш олиб боришга тўғри келмоқда. Бу ерларда қиш фасли жуда совуқ келиб, қаттиқ шамол эсиб, бўронлар бўлиб туради, ёз ойларида эса тонготар пайтдан кечгача меҳнат қилишга тўғри келади, чунки фурсатни қўлдан бой бериб қўйсанг, ҳосил ололмай қоласан. Аммо биз қайнанамизникига зиёфат учун бормаётганлигимизни билар эдик! Янги ерларга ирodaси мустаҳкам кишилар келдилар. Улар қийинчиликлар олдида чекинишга одатланган эмаслар ва асло чекинмайдилар. Қўриқ ерларга кўчиб келган ёшларнинг кўпчилиги қисқа муддатда ўз ишининг моҳир усталари — тракторчилар, комбайнчилар, чорвадорлар, сабзавотчилар, бинокорлар бўлиб етишдилар.

Аммо биз қилинган ишларнинг ҳаммаси ҳали буюк ишнинг бошланғичигина эканлигини яхши биламиз. Шу йил кўкламида янги ерларда 30 миллион гектардан ортиқ ерга экин экиш керак. Очилган қўриқ ерларнинг ҳаммасида мўл ҳосил етиштириш — бизнинг бурчимиздир. Мўл ҳосил ўз-ўзидан қўлга киритилмайди, муттасил мўл ҳосил етиштириш учун янада зўр ғайрат ва жонбозлик блан меҳнат қилиш керак.

Ҳозирги вақтда бепоён Ватанимизнинг ҳамма қисмида совет кишилари тарихий муҳим ҳужжатни — СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1956—1960 йилларга мўлжалланган олтинчи бешйиллик плани юзасидан КПСС XX с'ездининг Директивалари проектини баланд руҳ блан муҳокама қилмоқдалар. Бутун халқимиз каби биз ҳам бу ҳужжат социалистик Ватанимизнинг енгилмас куч ва қудратини, коммунизм сари олға қараб қилаётган ҳаракатимизнинг улуғвор перспективаларини яққол ифода этаётганлигини кўриб турибмиз.

Директивалар проектида социалистик деҳқончиликни кескин суратда ривожлантиришнинг буюк планлари белгиланган. Бизнинг мамлакатимиз 1960 йилда ялпи дон ҳосилини 11 миллиард пудгача етказиши керак. Қадрли ўртоқлар, ана шу вазифани бажаришда бизнинг зиммамизга тушган ҳисса ҳам каттадир.

Биз Коммунистик партияга, жонажон Совет ҳукуматига ва'да бериб айтамизки, партиянинг ана шу жанговар топшириғини шараф блан бажариш учун қишлоқ хўжалигидаги барча меҳнаткашлар блан биргаликда бутун куч ва билимимизни сарф қиламиз.

Биз олдимизда турган ишларнинг мураккаблиги ва улуғворлигини яхши билган ҳолда, қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштираётган барча ёшларни ўзларининг ички резервлари ва имкониятларини моҳирлик блан ҳисоблаб чиқишга, илғор иш тажрибаларини кенг жорий қилишга чақирамиз, токи ҳарбир совхоз, МТС ва колхозни намунали, рентабельли, кўп даромадли хўжаликка айлантирайлик.

Биз. қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштираётган барча меҳнаткашларни тракторларни ва ҳамма қишлоқ хўжалик машиналари ва асбобларини ўз вақтида ва жуда яхши ремонт қилишга, ёнилғини ўз вақтида ташиб олишга, далаларда қорни кўпроқ тўплашга, қор сувларини тўсишга, уруғликни экиш кондициясигача етказишга, кўкламги экиш ишларини агротехника жиҳатидан энг қулай муддатларда ўтказишга чақирамиз. Дала ишлари бошланган биринчи кунданоқ смена нормаларини ошириб бажаришга, ҳарбир гектар ерни ишлаш учун сарф қилинадиган меҳнатни камайтиришга эришайлик!

Механизаторлар бинокорлик касбларини эгаллашлари керак, бинокорлар эса дала ишлари қизиб кетган кунларда сеялкачи, прицепчик, шофер, юк ортучи, юк ташучи бўлиб ишлашга тайёрланишлари лозим. Бинокор ва механизатор ўртоқлар, экин экиш, ҳосилни йиғиштириб олиш, қурилиш ишлари бизнинг умумий ишимиздир!

Қўриқ ва бўз ерлари ўзлаштирилаётган районлардаги кўп хўжаликлар ўтган йили биринчи марта маккажўхори экдилар. Маккажўхори ноқулай об-ҳаво шароитида ҳам моҳирлик блан етиштирилганида ундан мўл ҳосил олинганлигини яққол кўриб ишондик. Масалан, Олтой ўлкасидаги Сталин номли колхознинг ёшлар звеноси Ключевский МТСининг тракторчиси Павел Монастирев блан ҳамкорликда ҳар гектар ердан 30 центнердан сўта ва 150 центнердан поя олди, Кустанай областидаги Молотов номли дон совхозида Василий Докучаев бошлиқ ёшлар звеноси эса 32 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнер сўта ва 400 центнер поя олди.

Ўртоқлар, маккажўхори етиштиришдаги илғор агротехникани эгаллайлик, бу ишни энг тажрибали ва серғайрат кишиларга топширайлик, бу йил ана шу муҳим экиндан мўл ҳосил етиштирайлик!

Кўпгина янги совхозлар колхоз олими, тажрибакор Терентий Семенович Мальцев методига мувофиқ неча ўн минг гектар ерни ишладилар ва ана шундай майдонларда одатдаги усулда ишланган участкалардагига қараганда анча кўпроқ ҳосил олдилар. Қишлоқ хўжалигининг бошқа илғорлари ҳам кўпгина янгилик яратмоқдалар. Фан ва практиканинг ютуқларини ишлабчиқаришга сабот блан жорий қилиш, маҳсулот единицасига бўладиган меҳнат сарфини камайтириш учун янада актив кураш олиб бориш — бизнинг бурчимиздир. Мамлакатга кўпроқ миқдорда арзон ғалла берайлик!

Биз қўриқ ерлардаги барча комсомолларни, барча ёшларни ҳосил ўрим-йиғимига ҳартомонлама пухта тайёргарлик кўришга, 15—футли ҳарбир комбайннинг кунида камида 20 гектар ердаги донни йиғиштириб олишини та'минлашга, ҳосилни хиллаб йиғиб олиш усулини кенг қўллашишга, автотраспортнинг пухта ишлашини уюштиришга, механикалаштирилган хирмонларни жиҳозлашда, дон складлари, дон сушилкалари ва элеваторлар қурилишида актив қатнашишга чақирамиз.

Дон—асосий, ҳал қилучи экиндир, албатта. Аммо, дон етиштиришни бутун чоралар блан кўпайтирган ҳолда қўриқ ерларда чорвачиликни ҳам ривожлантириш, боғ ва полизлар вужудга келтириш ҳам керак. Ўртоқлар, бу ишларни бажаришга жанговарлик блан киришайлик! Қорамол, чўчқа, қўй, паррандаларни урчитиб кўпайтирайлик, уларнинг ғоят маҳсулдор бўлишига эришайлик. Давлатга кўпроқ ғалла бериш блан бирга, сут, ёғ, гўшт, жун, сабзавот ва меваларни ҳам кўпроқ етказиб берайлик.

Биз янги ерларда ўзимизни меҳмонлар деб, «мавсумда ишлайдиган кишилар» деб ҳис қилаётганимиз йўқ. Бизларнинг кўпимиз бу ерларга келиб яшай бошлаганимизга қарийб икки йил бўлди. Биз бепоён даштларни ғоят севиб қолдик. Бу ерларда яхши жойлашиб олиш, шаҳар маданиятини даштларга кўчириш учун қўриқ ерлардаги ёшлар, сизларга мурожаат қилиб, уй-жой, мактаб, клуб, касалхона, ошхона, токи магазинлар қуришда сизларни актив қатнашишга чақирамиз. Янги поселкаларда социалистик шаҳарларнинг вакиллари яшаётганлиги, уларнинг яхши ва қувноқ ҳаёт кечираётганликлари ташқаридан қараганда ҳам кўриниб турсин.

Кустанай областидаги «Урнекский» совхозига кўчиб келган комсомол ва ёшларнинг иши бизлар учун намуна бўлиб қолсин. Бу совхозда комсомол комитетининг секретари Виктор Фомичев бошлиқ ёшлар бригадаси 500 мингдона ғишт тайёрлади. Москва почтамтининг собиқ ходими Нина Абрамова бошчилигида саккиз қиз мактаб, касалхона ва иккита умумий ётоқхонанинг пойдеворини қурди. Ёшлардан иборат уч бригада 12 минг кубометр қамиш тайёрлади, бу эса планда мўлжаллланганидан беш баравар ортиқдир. Ёшлар ишдан кейинги соатларда клуб, сабзавот омбори қурдилар, якка тартибда саккиз уй-жой қуришда ўз ўртоқларига ёрдам бердилар. Бу совхозда тўрт квартирали жам'и 20 уй, тўрт умумий ётоқхона, якка тартибда уч юздан ортиқ уй, еттийиллик мактаб, болалар яслилари, магазинлар, ҳаммом, ошхона, нонвойхона, электростанция, ғалла омбори, ғишт заводи қурилди. Ўнйиллик мактаб биноси, маданият саройи, шлакобетон заводи қурилмоқда. Совхоз посёлкаси электрлаштирилган ва радиолаштирилган.

Биз қўриқ ерлардаги бинокорларга, механизаторларга, барча ёшларга мурожаат қилиб, уларни қуйидаги ишларни бажаришга чақирамиз:

бутун йил бўйи қуриш керак; маҳаллий бинокорлик материалларини қидириб топингиз ва улардан кенг фойдаланингиз; ўзингизда ғишт, сомон, деворбоп блоклар тайёрлашни йўлга қўйингиз; қурилиш ишларининг сифатини яхшилангиз ва қимматини камайтирингиз!

Кўп совхоз посёлкалари ҳозирданоқ бизни қувонтирмоқда. Аммо биз боғлар очиб, кўчаларни кўкаламзорлаштирсак, гулзорлар вужудга келтирсак, бу посёлкалар янада гўзал бўлади. Саратов областидаги Чернишевский номли совхознинг ва «Комсомольский» совхозининг ёшлари бу ишда муносиб намуна кўрсатмоқдалар. Бу совхозларнинг ҳарбирида 10—12 гектар ерда боғ вужудга келтирилган. Акмолинск областидаги Маяковский номли совхозда 22 гектар ерда янги боғ очилди. Ҳамма ерда шу ишларни қилиш мумкин ва қилиш керак: бу йил кўклам фаслида кўпроқ мева дарахтлари ўтқазайлик ва кўпроқ резовар экинлар экайлик!

Ҳовузлар қазишга ҳам киришиш вақти келди. Биз ёшларни янги совхозларда 1956—1957 йиллар мобайнида камида 500 ҳовуз қазишга чақирамиз. Бу ҳовузларда балиқ урчитайлик, ғоз ва ўрдак боқайлик!

Бизнинг яхши режа ва катта планларимиз кўп. Партия ва ҳукумат бизга ҳартомонлама ёрдам кўрсатмоқдалар ва бизни қўллаб-қувватламоқдалар. Аммо асосий иш бизнинг ўзимизга, ташаббус ва ғайратимизга боғлиқдир.

Биз Олтой ўлкасидаги «Поспелихинский» совхозининг йигит ва қизлари каби сиртқи қишлоқ хўжалик институтида ёки «Урнекский» совхозининг ёшлари каби кечки мактабда ўқийоламиз. Агрозоотехника соҳасидаги билимимизни сабот блан оширайлик, шу мақсадда кўп тўгарак ва курслар ташкил этайлик ва барча ёшларни буларга жалб қилайлик. Агар биз бадиий ҳаваскорликни уюштирсак, хор, драма, рақс тўгараклари, волейбол ва чонғи командалари, бокс, енгил атлётика секциялари ташкил этсак, у ҳолда ҳамма ерда клубларимизнинг ишини мароқли қилиб ташкил этаоламиз. Зўр ғайрат блан ишлаш керак, холос. У ҳолда бўш вақтимизни яхши, қувноқ, маданий қилиб ўтказаоламиз.

Ҳарбиримиз бутун совет халқининг қўллаб-қувватлаётганини кун сайин сезиб турибмиз. Москва, Ленинград, Киев, Минск ва бошқа шаҳарлар ҳамда республикаларнинг ёшлари бизга жуда кўп миқдорда совға юбормоқдалар. Улуғ Совет Ватанининг ҳамма қисмидан самимий ёзилган мактублар олиб турибмиз.

Қадрли дўстларимиз, бунинг учун янги кўчиб келган кишиларнинг ҳаммаси номидан сизларга катта раҳмат! Ўз дўстлигимизни янада кўпроқ мустаҳкамлайлик, коллективларимиз ўртасида ижодий мусобақани, ишлабчиқариш алоқасини кучайтирайлик.

Минг-минглаб корхоналар қўриқ ерлар учун керакли заказларни бажармоқдалар. Заводларнинг комсомол ташкилотлари ана шу заказларни бажаришга зўр э'тибор берадилар деб умид қиламиз. Ёш тракторсозлар ва машинасозлар барча ишчилар блан биргаликда, трактор, комбайн ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари тайёрлаш юзасидан берилган заказларни анча тез бажараоладилар, янги совхоз ва МТСларни запас қисмлар блан етарли миқдорда та'минлайоладилар.

Бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг ёш ишчилари, биз сизларга мурожаат қилмоқдамиз: цемент, темга ёпиладиган материаллар ва бошқа материалларни кўпроқ ишлаб чиқарингиз, бу материаллар қўриқ ерлар учун жуда керак!

Биз сан'ат ва маданий-оқартув муассасаларининг ходимларини қўриқ ерларга тез-тез келиб яхши концерт ва спектакльлар кўрсатишга, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларини яхши уюштиришда бизга ёрдам беришга чақирамиз.

Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштираётган қадрли ўртоқлар, комсомоллар, йигит ва қизлар!

Бизлар ёшмиз ва бақувватмиз, биз севикли Ватанимиз учун кўп иш қилаоламиз. Коммунистик партиянинг XX с'ездини кўкламдаги экиш ишларига жуда яхши тайёргарлик кўриш блан, меҳнат соҳасида, улуғ социалистик Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш учун, коммунизм ғалабаси учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш блан нишонлайлик.

Яшасин ва яшнасин социалистик Ватанимиз!

Яшасин жонажон Совет ҳукуматимиз!

Яшасин синалган жанговар йўлбошчимиз ва раҳбаримиз, улуғ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда намуна кўрсатган комсомол-ёшлар кенгаши

Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда намуна кўрсатган комсомол-ёшлар кенгаши қатнашчиларининг 21 январь эрталабки мажлисида **И. А. Бенедиктов, В. В. Мацкевич** ва **А. Н. Шелепин** ўртоқларнинг докладлари юзасидан музокаралар давом этди.

СССР Шаҳар ва қишлоқ қурилиши министри **И. К. Козюля** 310 совхоз ва 198 машина трактор станциясида қурилиш ишлари олиб борилаётганлигини айтди. Ўтган йили 500 минг квадрат метр уй-жой майдони, 182 магазин, 205 ошхона ва бошқа кўпгина қурилиш об'ектлари қурилди ва фойдаланишга берилди. Броқ, янги ерларда қурилиш давлат плани бажарилмади. Бу, министрлик моддий-техника ресурсларини тақсимлашда, кадрларни танлаш ва жойлаштиришда жиддий хатоликларга йўл қўйганлигини кўрсатади.

Жамбул областидаги Чонпар ғалла совхозининг тракторчиси **С. Загизьянов** сўз олади. У совхознинг эришган ютуқлари ҳақида гапиради.

Шундан кейин, Саратов областидаги «Белопольс» совхози тракторчилар бригадасининг бошлиғи **Н. Грачиха** сўзлади. У ўз бригадасининг ютуқлари ҳақида гапирди. Унинг бригадаси механизаторларнинг область миқёсида ўтказилган мусобақада биринчи ўринни олган.

Акмолинск областидаги «Заря» совхози комсомол ташкилотининг секретари агроном **В. Мурашева** сўз олади. Бешинчи февральда, дейди у, совхознинг қурилганига бир йил тўлади. Бир йилда биз 12,200 гектар қўриқ ер очдик.

В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг президенти **Т. Д. Лисенконинг** нутқини кенгаш қатнашчилари қизғин кутиб олдилар.

— Мамлакатнинг қурғоқ районларида янги ер массивлари кўп, — дейди ўртоқ **Т. Д. Лисенко,** — шу сабабдан тупроқда мумкин қадар кўпроқ нам тўплаш сиз механизатор, бригада бошлиқлари ва агрономларнинг асосий ишидир.

Эрталабки мажлисда, шунингдек ВЦСПС секретари **П. Н. Коробова,** Шимолий Қозоғистон областидаги Маленков номли совхоз қурилиш участкасининг бошлиғи **Т. Х. Саттаров,** РСФСР Совхозлар министри **Т. А. Юркин** ва бошқалар ҳам нутқ сўзладилар.

* * *

21 январь соат тўртда кечки мажлис бошланди. **К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, А. Б. Аристов, В. И. Беляев, П. Н. Поспелов, Д. Т. Шепилов** ўртоқлар Президиумга чиқиб келишлари блан уларни ёшлар узоқ давом этган гулдурос қарсаклар блан кутиб оладилар. Ҳамма ўрнидан туради.

Бу мажлисда Кустанай областидаги Жаркул МТСи трактор бригадасининг бошлиғи **Леонид Дегтяренко,** Олтойдаги «Урожайний» совхозининг директори **Е. И. Ракша** ва Акмолинск областидаги Заготзерно Чалқар пунктининг профаби **Зоя Смирнова** сўзга чиқдилар.

Кенгаш қатнашчилари томонидан қизғин ва самимият блан кутиб олинган КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Н. С. Хрушчев** катта нутқ сўзлади.

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ нутқи

— Ўртоқлар, партия Марказий Комитети номидан, дейди **Н. С. Хрушчев,**—сизларни табриклашга ижозат берингиз, сизлар қўриқ ерларни ўзлаштиришдек шонли ишни бажаришга Марказий Комитетнинг чақириғи блан борган эдингиз. **(Гулдурос қарсаклар).** Сизларни фидокорона меҳнат туфайли эришган ажойиб муваффақиятларингиз блан ҳам қутлашга ижозат берингиз. Партия ва Ҳукумат томонидан қўриқ ерларни ўзлаштириш соҳасида қўйилган вазифа асосан ҳал қилинди дейиш мумкин. Партиянинг чақириғи чиққан кунларда биз 13 миллион гектар ерни ўзлаштириш тўғрисида гапирган эдик, аммо, ҳақиқатда бундан кўра анча кўпроқ ер ўзлаштирилди. Қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирилаётган районларда шу дамгача 30 миллион гектар ер ҳайдаб қўйилди, бутун мамлакатда эса 33 миллион гектар ер ҳайдаб қўйилди. **(Қарсаклар).**

Бу жуда яхши гап! Агар биз одамларни одатдагидек янги районларга кўчириш воситаси блан қўриқ ерларни ўзлаштириш йўлидан борганимизда эди, шуқадар кўп ерни ўзлаштирмоқ учун бизга икки бешйиллик ҳам камлик қилур эди. Аммо, биз қўриқ ерларни ўзлаштирмоқ учун техника бериб ва сизларнинг жўшқин қалбингизга ишонган ҳолда ёшларга, комсомолларга мурожаат қилганимиздан кейин ва улар партиянинг чақириғини актив равишда қўллаб-қувватлаб ишга тушганларидан кейин, бу вазифани ҳечбир қийинчиликка учрамай, қисқа муддат ичида ҳал қилиш мумкин бўлиб қолди. **(Қарсаклар).**

Мен ўйлайманки, сизларнинг бу олижаноб ишга фидокорлик блан сарф қилган меҳнатингиз халқимизнинг эсидан асло чиқмайди, қўриқ ерларга ишлаш учун борган ёшлар, комсомоллар ҳам шу қўриқ ерларни ўзлаштиришда қилган ўзларининг шонли ишлари блан узоқ вақт фахрланиб юрадилар.

Ўртоқлар, мен сизларга, комсомолга, ВЛКСМ Марказий Комитетига, қўриқ ерларни ўзлаштирмоқ учун одамларни танлаб олишга ёрдам берган барча комсомол, касаба союз ва партия ташкилотларига ташаккур билдиришни, улар шонли иш қилганликларини айтиб ўтишни истар эдим. Ҳозирги вақтда қўриқ ерларга бўлган э'тиборни камайтирмаслик керак, энг яхши ерларни ўзлаштириб, бу ерларда ғалладан мўл ҳосил етиштирмоқ учун бу ишни давом эттириш керак.

Янги очилган ерларда одамларнинг ўрнашиб қолишини, уй-жойли бўлишини та'минлаш керак, бунинг учун эса, яхши маиший шароит яратиб бериш зарур. Бу энг муҳим ишдир! Яхши уйлар қуриш керак. Янги кўчиб борган кишилар оилали бўладилар, уларнинг бола-чақалари кўпаяди.

Шу сабабли, машина-трактор станцияларининг директорлари, совхозларнинг директорлари, колхозларнинг раислари одамларга ғамхўрлик қилишлари лозим. Одамларнинг ҳаммасини яхши уй-жойли қилиш осон иш эмаслигини биламан, бу ишни рўёбга чиқармоқ учун фақат яхши ниятнинг ўзигина кифоя қилмаслигини, бунинг учун обдон ишлаш кераклигини биламан, лекин ҳарқандай қилиб бўлса ҳам бу вазифани ҳал қилиш керак.

Ўртоқлар, сизлар СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1956—1960 йилларга мўлжалланган олтинчи бешйиллик плани тўғрисида КПСС XX с'езди Директиваларининг проектини ўқигандирсиз. Бу Директивалар жуда яхши, тўғрими?

Жойлардан овоз: Жуда яхши Директивалар!

Ўртоқ Хрушчев: Софдил кишиларнинг ҳаммаси бу Директиваларни ўқиб хурсанд бўлмоқда; улар бу Директиваларни партия ва бутун халқимизнинг мўлжалдаги мақсадга — коммунистик жамият қуришга бораётган кенг йўли деб билмоқдалар. **(Гулдурос, давомли қарсаклар).**

Ўртоқлар, бу нарса жуда қувончли бир ҳолдир, айниқса биринчи бешйилликни актив равишда тайёрлаган ва амалга оширган биз сингари ёши кекса кишилар учун жуда қувончли бир ҳолдир. Ўша вақтда буржуа экономистлари, журналистлари ва шу сингарилар бешйилликни масхара қилиб кулганликларини, уни фантазия деб ҳисоблаганликларини, бу нарса бема'нилик, бундан ҳечбир иш чиқмайди, камбағал деҳқонлардан иборат бўлган Россия бешйиллик планни қандай қилиб амалга ошираолади ва мамлакатни индустрлаштириш вазифаларини қандай қилиб ҳал этаолади, деб гапирганликларини биламиз.

Биз ишимизни қойил қилиб уларнинг кўзини очиб қўйдик. Коммунистик партиянинг, совет халқининг сўзи блан иши бир эканлигини буржуазия ўз кўзи блан кўриб ишонди, шунинг учун ҳам эндиликда олтинчи бешйиллик планнинг проекти э'лон қилинганидан кейин бу планларимизнинг рўёбга чиқиши мумкин эмас, деган гаплар блан ўзини юпатаоладиган телба кишилар бўлмади. Аксинча, буржуазия дун'ёсида Совет давлатининг экономикаси мисли кўрилмаган даражада ривожланиб бораётганлиги тўғрисида ташвишга тушиб гапирмоқдалар. Совет Иттифоқи бу бешйилликни ҳам муваффақият блан бажариши шакшубҳасиздир. Капиталистлар бизнинг халқимизни қолоқ халқ деб ҳисоблар эдилар. Аммо, ҳозир бизда инженерлар, техника интеллигенцияси ҳарқандай капиталистик мамлакатдагига қараганда кўплик қилади. Олтинчи бешйилликда эса уларнинг сони янада кўпаяди. Империалистларни чўчитаётган нарса ҳам мана шудир, улар биз ўз кадрларимизни вужудга келтираётганимизни кўриб чўчимоқдалар.

Бизнинг кадрларимиз жуда яхши кадрлар. Лекин кибрланиб кетиш ярамайди, албатта. Сизлар: кадрларимиз яхши кадрлар, деб гапириб туриб, кейин танқид қиласиз, деб айтишингиз мумкин. Рост, менинг гапим ҳам, сизларнинг саволингиз ҳам тўғри **(қарсаклар),** чунки кадрлар чинакам яхши кадрлардир. Аммо, яхши кадрлар яна ҳам яхшироқ бўлиши учун уларни танқид қилиб туриш керак. Бунда ҳечқандай зиддият йўқ.

Энди, ўртоқлар, қўриқ ерларда бундан буён қилинадиган ишлар тўғрисида гапирайлик. Янги совхозлар барпо қилинаётган дастлабки даврда айрим хўжаликлар шошма-шошарлик блан тузилган эди, иш унчалик пухта бўлмаган эди. Фақат ёғингарчиликнинг миқдори жиҳатидангина эмас, тупроқнинг шўртоблиги жиҳатидан ҳам ер яхши танланмаган эди. Эҳтимолки, бундай совхозларда ғаллакорлик блан шуғулланиш ўрнига чорвачилик блан шуғулланиш мақсадга мувофиқ бўлур. Ўша хўжаликларда қурилган бинолар чорвачилик учун ярар. Давлат бундай совхоздан буғдой олмаса, майин жун олади. Бу чакки иш бўладими, ахир? Жуда яхши иш бўлади. Бундай совхозлардаги мавжуд яйловлар, яна бунинг устига экилаётган экинлар қўйчиликни ривожлантирмоқ учун яхши база бўлади. Ғаллани бўлса бошқа жойлардан олиш мумкин.

Шарқий Сибирьда, Узоқ Шарқда гарчи қўриқ ерлар жуда кўп бўлса ҳам бундан буён шу районларда яна қўриқ ерлар очишни жадаллаштирмаймиз. Далаларнинг ҳосилдорлигини оширмоқ учун одамлар ўрнашиб қолган эски районларда ҳам ҳозирги вақтда техникани янгилаб олишга имкон бермоқ керак.

Лекин шундай бўлса ҳам мен шуни айтмоқчиманки, ҳозир биз ғаллани бошқа жойлардан элтиб бераётган Узоқ Шарқда ажойиб ерлар бор. Қозоғистонда ёғингарчилик кам деб фараз қилсак, Узоқ Шарқда ёғингарчилик ҳаддан ташқари кўп бўлади. Красноярск ўлкасида ёғингарчилик етарли даражада бор ва бу ўлка қурғоқчилик нималигини билмайди, десак бўлади. Лекин бу ўлканинг бошқа бир нуқсони бор. Уерда совуқ эрта тушади. Аммо, яхши техника бўлса ва етарли миқдорда бўлса бу нуқсонни осонлик блан енгиш мумкин. Фақат фурсатни қўлдан бермаслик керак, я'ни ҳосилни ўз вақтида ўриб-йиғиб олиш керак.

Красноярск ўлкаси дон, гўшт, сут, майин ва ярим майин жун ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш жиҳатидан Сибирьнинг энг катта районларидан биридир. Ўлкадаги колхозлар ва совхозларнинг умумий экин майдони 1955 йилда 2.903 минг гектарни ташкил қилди, шундан 2.221 минг гектар ерга ғалла, шу жумладан, 1.326 минг гектар ерга буғдой экилди. 1955 йилда экилган дон экинлари орасида буғдойнинг салмоғи 59 процентни ташкил қилди. Экин майдони икки йил ичида 661 минг гектар кўпайди. Колхозлар ва совхозлар дон экинларидан яхши ҳосил олмоқдалар. Ғалла тайёрлаш анча кўпайди. Давлатга 1953 йилдаги 34 миллион пуд ўрнига 1955 йилда 70 миллион пуд ғалла топширилди. Бу ўлкада қўриқ ва бўз ерларни янада ўзлаштириш учун катта имкониятлар бор. Қишлоқ хўжалик министрлиги томонидан 1955 йилда ўтказилган текширишларга қараганда, Красноярск ўлкасида камида 1 миллион гектар янги ерни ўзлаштириш мумкин.

Узоқ Шарқ районларида ҳам қишлоқ хўжалигини янада ривожлантирмоқ учун катта имкониятлар бор. Бу районларда ер кўп.

Сизлар бу ўлканинг қанақа ўлка эканлигини биласизми? Агар Биробижонни олиб қарасангиз, уерда шоликор ерлар ҳам бор, қовун ва тарвуз, помидор ҳам экса бўлади, боғлари ҳам бор! У жуда ажойиб ўлка! Хуллас бу ўлканинг ерларини ишга солишимиз керак. Қачон дейсизми? Биз буни муҳокама қиламиз, ўйлашиб кўрамиз. Ҳозирча шошма-шошарлик қилишнинг ҳожати йўқ.

Бу ерда сўзга чиққан ўртоқлар, совхозларда ортиқчаликлар кўп, деб тўғри гапирдилар. Дарҳақиқат, ишлабчиқариш блан боғланмаган кишилар, халқ тили блан айтганда, ўроқда йўқ, машоқда йўқ кишилар бизда жуда кўп. Мен сизларга ба'зибир фактларни айтиб бермоқчиман. Кустанай областининг Урицкий районидаги Чехов номли совхозда ҳаммаси бўлиб 255 киши ишлайди, шулардан 51 киши ма'мурий-бошқарув ходимлари ва ишлабчиқаришга дахли бўлмаган ишчилардир, 14 киши ишчилар кооперативининг ходимларидир. Совхоздаги ҳарбир 3 ишчига ма'мурий-бошқарув ва хизмат кўрсатучи ходимлардан бир киши тўғри келади. Кустанай областидаги Чернишевский номли совхозда ишчилар ва мутахассислар 250 киши, аммо, ишчилар кооперативининг ходимлари эса 42 киши. **(Кулги).** Бу кооперативчи ходимлар ўзлари келтирган нарсаларни ўзлари сотиб олишлари ҳам мумкин. **(Кулги, қарсаклар).**

Комсомол ўртоқлар! Сизларда катта ғайрат бор, сизлар қўриқ ерларни очишда қандай ғайрат кўрсатган бўлсангиз, бюрократизмга қарши курашда қиличларингизни ялонғочлаб шундай ғайрат кўрсатингиз. Қўриқ ерларни боса бошлаган бегона ўтларни қириб ташламоқ учун мана шу бегона ўт — бюрократларга нисбатан янада шафқатсиз бўлинса бўлмайдими? **(Гулдурос қарсаклар).** Бундан бизга фақат фойда бўлади, холос.

Мана буерда бригадир ўртоқ Дегтяренко ўтирибди, у сўзга чиқиб яхши гапларни айтди. Лекин у, бригадирларга албатта ёрдамчилар керак, деган таклифни қилди, бу таклифни ўйлашиб кўриш керак. Сизлар «Путь новой жизни» колхозининг раиси ўртоқ Арепьевнинг «Правда»даги мақоласини ўқидингизми? Бундан бир ҳафта аввал чиққан эди, агар ўқимаган бўлсангиз, унинг нималар ёзганини бир ўқиб чиқинг.

Трактор бригадаси бригадирининг ёрдамчиси деган вазифа бор. Йил тамом бўлганидан кейин мана шундай ёрдамчи колхоз раиси ўртоқ Арепьевнинг олдига келибди. Уларнинг ўртасида тахминан қуйидагича гап бўлибди:

Ёрдамчи: Мен бригадир ёрдамчисиман, менга тегишли пулни тўланг.

Раис: Мен сизни бутун йил бўйи колхозда кўрганим йўқ-ку.

Ёрдамчи: Бунинг аҳамияти йўқ, мен штатда борман.

Раис: Кечирасиз, лекин сиз колхозда ишлаганингиз йўқ-ку.

Ёрдамчи: Рост, ишламадим, лекин бунинг аҳамияти йўқ деб сизга айтдим-ку. Менга 3.600 сўм тўланиши керак.

Шундай қилиб у айтган пулини олибди. Агар бутун мамлакатни олиб қарасангиз бунақа ёрдамчилар бизда озми? Жуда кўп.

Сизларда ҳам шунақалар борми?

Залдан овоз: Бор!

Қидирсангиз, сизларда ҳам шунақа кишилар топилади. **(Залда кулги).** Хўш, ўртоқ Дегтяренко, қани айтингчи бу киши ортиқчами ёки йўқми?

Ўртоқ Дегтяренко: Ортиқча, албатта!

Сиз бўлсангиз, «ўйлаб кўриш керак эди» деган гапни айтдингиз. Мана, ҳозирдаёқ ортиқча киши чиқиб қолди-ку. Ахир, бу ортиқча штат-ку! Модомики у биргина колхознинг ўзида ортиқча экан, демак, бунақа ортиқча кишилар бошқа колхозларда ҳам топилиб қолур. Шундай эмасми, ўртоқлар? Демак, уларни бўшатиб қўйиш керак! Улар ҳалол меҳнат қилишсин ва қилган меҳнатига яраша ҳалол ҳақини олсин.

Колхоз раиси ўртоқ Арепьев бундай деган эди: «Шу ёрдамчи пулини олиб бўлганидан кейин, мен унга, ишламай, нетмай пул олгани уялмайсанми? дедим. У бўлса: «Уялиб, эсимни еймми? Тирикчиликнинг йўлини билиш керак!» деб жавоб қайтарди. Мана, жавобини кўрдингизми! Москва атрофидаги колхозда, бизнинг совет шароитимизда мана шунақа ишлар бўлаяпти.

Бизда ортиқча одамлар бўлмаслиги учун штатларни қат'ий равишда қисқартиш керак. Сиз ҳам, ўртоқ министрлар, Бенедиктов блан Мацкевич штатларни қайтадан кўриб чиқишингиз, ортиқча одамлардан қутулишингиз керак. Шу штатлардан ортиқча ўринларни ўчириб ташлаш керак. Шундай қилганингизда бунақа ҳодисаларга ҳам йўл қолмайди.

Сўнгра, ўртоқ Хрушчев илғор колхозлардаги раҳбарларнинг ташаббуси тўғрисида, меҳнатни ташкил қилишдаги янги усуллар ва бу янги усулларнинг сарф бўладиган меҳнатни камайтиришга ёрдам бераётганлиги тўғрисида гапиради. Бунга Москва областидаги «Путь новой жизни» колхози мисол бўлаолади, бу колхоз сигирларни уч-тўрт марта соғиш ўрнига кунига фақат икки марта соғадиган бўлди ва яхши натижаларга эришди.

Кўп кишилар, деди ўртоқ Хрушчев, сигирни кунига тўрт-беш марта соғадилар, сутнинг охирги томчиларида ёғ кўп бўлади, деб айтадилар. Шунинг учун ҳам улар мана шу томчиларни соғиб олмоқдалар. Бу томчиларнинг баҳоси бир чақа бўлса ҳам, уни соғиб бераётган кишилар шу томчи учун сўмлаб пул оладилар. Бунақа томчилаб соғиб олишдан нима фойда? Бундай томчилаб сут соғиб олинишига сабаб шуки, бундай қилучилар сутнинг қанчага тушишига жавобгар эмаслар. Бу ярамайди, ўртоқлар, асло ярамайди!

Шундай қилиб, ўша Арепьев — «Путь новой жизни» колхозининг раиси — тўғри хулоса чиқарди. У, фермада эски тартибни бекор қилди. Унинг колхозида ҳарбир сут соғучига 28—30 сигир бириктириб қўйилган, сигирлар ҳам ўзларининг кунига уч-тўрт марта соғилмасдан, балки фақат икки марта соғилаётганликларига хафа бўлганлари йўқ, улар сутни камайтириш уёқда турсин, ҳатто сутларига сут қўшиб берадиган бўлиб қолдилар. Қани, ўртоқлар, ўзларингиз бир ҳисоблаб кўрингчи, агар бу тадбир кўпчилик колхозларда ва совхозларда ўтказилганида, қандай натижа берар эди?! Ўртоқ Мацкевич ва ўртоқ Бенедиктов, албатта, шундай қилиш керак. Сизлар чет мамлакатларда шундай тажрибалар борлигини биласиз, шундай бўлса ҳам бизда иш эскича бораётир: совхозларда ва колхозларда сигирларни кўп марталаб соғиш одати ҳали ҳам давом қилиб келмоқда. Сигирларни кунига икки мартадан соғадиган қилиш керак.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

УЗБЕКИСТОН ССР ТУРТИНЧИ ЧАҚИРИҚ ОЛИЙ СОВЕТИ ИККИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТУҒРИСИДА

Узбекистон ССР тўртинчи чақириқ Олий Советининг иккинчи сессияси бугун, 24 январьда кундуз соат 2 да, Узбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида очилади.

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ нутқининг охири

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Қўриқ ерларда қишлоқ хўжалигини олиб бориш системаси тўғрисида ўйлашиб кўриш керак, ўртоқлар. Мальцев системаси жуда диққатга сазовор системадир. Ҳосилни хиллаб ўриб-йиғиб олишга ҳозирданоқ тайёргарлик кўриш керак. Бу ишнинг баракаси кўпроқ бўлади, доннинг сифати яхши бўлади ва ғалла арзонга тушади.

Совхозларга қилинаётган раҳбарликни ҳам яхшилаш, совхозларда ишлаётган одамларга кўпроқ э'тибор бериш, савдо-сотиқ ишларидаги камчиликларни йўқотиш керак. Қўриқ ерларда савдо-сотиқ ёмон ташкил қилинганлиги тўғрисида ёзилган хатлар менинг қўлимда бор, лекин мен бу хатларни сизга ўқиб турмайман. Биз фактларни текшириб кўришни ва айбдорларни жазолашни топширамиз.

Савдо-сотиқни яхшилаш, ҳамма районларда керакли товарларни, спорт асбоб-анжамларини, рўзғор буюмларини ҳамавақт топиладиган қилиш зарур. Мана шуларнинг ҳаммасини Центросоюз амалга оширишн, бунинг учун кўпроқ э'тибор бериб, оператив равишда ишлаши лозим. Центросоюзнинг штати кўпу, аммо, ишининг натижаси ҳозирча кам. **(Залда кулги).**

Сўнгра, ўртоқ Хрушчев кўкламги экишга тайёргарлик масалаларига тўхталиб ўтди.

Сизларда машиналар бор, деди у, тракторлар ва ёнилғи бор, ерлар ҳайдаб қўйилган. Экиш ишларини тез ўтказиш учун бутун шароит бор. Сизларнинг зонангиз қурғоқчилик бўладиган зона, шу сабабли, экишни чўзиб юбориш сра ярамайди. Ҳамма ишни тез ва яхшилаб қилиш керак, шундай қилсангиз, ҳосил ҳам яхши бўлади.

Ўртоқлар! Коммунистик партиянинг XX с'езди очилишига саноқли кунлар қолди. Партиямиз, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, меҳнаткаш интеллигенция, бутун совет халқи шу кунларда зўр ғайрат блан ишламоқда. Ҳарбир киши с'ездни меҳнатда катта муваффақиятларга эришиб, кутиб олишга астойдил интилмоқда.

Биздаги кишиларнинг ҳаммаси КПСС XX с'езди Директивалари проектини ғоят қизиқиб ўрганмоқда. Партия олтинчи бешйилликда қандай вазифалар қўйганлигидан хабарингиз бор. Давлатимизнинг негизи бўлган оғир саноатни ривожлантириш соҳасида катта планлар тузиб берилди. Оғир саноат машиналарни кўпайтириш, қишлоқ хўжалигини зарур техника ва ўғитлар блан та'минлаш имкониятини беради, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантиришимизга имкон беради.

Директивалар проектида қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам катта программа чизиб берилган. Директивалар проектидаги бу бўлимни ҳаммангиз ўқиб чиққан бўлсангиз керак. Сизнинг фикрингизча: чорвачилик маҳсулотини икки баравар кўпайтириш ва 11 миллиард пуд дон олиш мумкинми? Эҳтимол ба'зибировлар ичидан зил кетиб, буни бажариб бўлмайди, чунки аввалги бешйилликларда бунчалик жуда катта ўсиш бўлмаган эди, деб айтиши мумкин. Аммо агар бу ишга моҳирлик блан киришилса, мен шу нарсага аминманки, ҳосилдорликни ошириш, гўшт, сут, тухум, жун етиштиришни кўпайтириш плани бажарилибгина қолмасдан, балки анча ошириб бажарилиши ҳам мумкин.

Мен 1955 йилга доир ба'зи рақамларни айтиб бераман. Умуман бутун мамлакатда ғалланинг ялпи ҳосили 1954 йилдагига қараганда анча кўп бўлди, шу блан бирга, маккажўхоридан 3,6 баравар кўп ҳосил олинди. Кунгабоқарнинг ялпи ҳосили 1954 йилдагига нисбатан қарийб икки баравар, қанд лавлаги ҳосили 54 процент, узун толали зиғир ҳосили (толаси) — 74 процент, сабзавот — 12 процент кўпайди. Чорвачилик маҳсулотларини — сут, гўшт, жун, тухум етиштириш кўпайди.

Ҳозир бутун гап раҳбарлик методимизни яхшилашдан иборат бўлиб қолди. Фақат да'ват қилиш блангина эмас, балки конкрет ишлар блан шуғулланиш керак. Шуни айтишим кераккн, бизда кўпгина раҳбарлар колхозчиларни ғалла, гўшт, сут етиштиришни кўпайтиришга чақирадилару, аммо, буни қандай қилиш кераклигини ба'зан ўзлари ҳам билмайдилар.

Ўзингиз ўйлаб қаранг, сизларнинг совхозларингизда шундай ҳоллар бор: бир бригада ҳалол, яхши, ишнинг кўзини билиб яшайди ва ишлайди, аммо, қолган бригадалар унинг ҳисобига яшайди. Колхозларда ҳам худди шундай ҳоллар бор.

Бирор ҳарбир районда битта илғор колхоз бор. Шу районнинг раҳбарлари ўша колхознинг одамларини президиумга ҳам ўтқизиб қўядилар, уларнинг суратларини газеталарга ҳам босиб чиқарадилар, дуруст, яхши кишиларнинг суратини газетага чиқариш тўғри. Лекин айни вақтда райондаги бошқа колхозлар ҳамма кўрсаткичлар жиҳатидан орқада қолиб келади. Демак, колхозда ҳам, районда ҳам барча бригадаларнинг, барча колхозларнинг илғорлар сингари ишлайдиган бўлишига эришиши учун ҳаракат қилмайдилар.

Ўртоқлар! Мамлакатимиз бешинчи бешйиллик планни муваффақият блан тугаллади. Олтинчи бешйиллик план тўғрисидаги Директивалар проекти халқимизни улуғ яратучилик ишига илҳомлантирмоқда ва душманларимизни ташвишга солмоқда.

Бизнинг мамлакатимизда ишчилар синфи шонли коммунистлар партиямиз раҳбарлиги остида, Ленин раҳбарлиги остида Октябрь революцияси ўтида ғалаба қозонди. Сизлар блан биз халқимиз бахтли ва саодатли бўлсин деб яшамоқдамиз ва меҳнат қилмоқдамиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

Ёшлар — бизнинг келажагимиздир! Улар ўз оталари блан бирга, улар блан бирликда дун'ёни ҳайратда қолдираётган ишларни қилмоқдалар. Коммунизмни қуриб бўлишимизнинг энг тўғри гарови ҳам мана шудир.

Яшасин шонли совет ёшлари ва уларнинг илғор отряди — Ленинчи комсомол! **(Қарсаклар).**

Яшасин, қаҳрамон ёшларимизни меҳрибонлик блан ўстираётган ва тарбиялаётган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси! **(Гулдурос қарсаклар).**

Яшасин коммунизмнинг улуғ бинокори — совет халқи! **(Гулдурос, давомли қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради).**

* * *

Кенгаш қатнашчилари қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштираётган комсомолларга, барча йигит ва қизларга қарата якдиллик блан Мурожаат қабул қилиб, уларни Ватаннинг бахт-саодати йўлида меҳнат соҳасида янги муваффақиятларга эришишга чақирдилар. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ М. Н. Жўрабоевни Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан мукофотлаш тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Бухоро обкомининг биринчи секретари ўртоқ М. Н. Жўрабоевнинг туғилган кунига 50 йил тўлганлиги муносабати блан ва унинг Совет давлати олдидаги хизматларини тақдирлаб ўртоқ Мурот Нодирович **Жўрабоев Меҳнат Қизил Байроқ** ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль
1956 йил, 21 январь.

КПСС XX С'ЕЗДИ ШАРАФИГА

Областимиз меҳнаткашлари КПСС XX с'ездининг олтинчи бешйиллик план Директивалари проектини якдиллик блан ма'қуллаб, ўз зиммаларига янги оширилган мажбуриятлар олмоқдалар

Янги машиналар яратамиз

Зўр ижодий куч ва ғайратга тўлган совет халқи жонажон партиямизнинг XX с'ездига зўр тайёргарлик кўрмоқда. Бўлажак с'езд коммунизм қуриш ишида қўлга киритган ютуқларимизга якун ясаб, олтинчи бешйилликда коммунистик қурилиш соҳасида қиладиган ишларимизнинг аниқ йўлларини белгилаб беради. КПСС Марказий Комитети олтинчи бешйиллик план проектида ҳам оғир саноатни устун даражада ривожлантиришга алоҳида э'тибор берган.

Ма'лумки, машинасозлик халқ хўжалигининг энг муҳим соҳаларидан бири — социалистик саноатимизнинг юрагидир. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитети томонидан ишлаб чиқилиб, халқимиз муҳокамасига тақдим этилган СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг олтинчи бешйиллик плани юзасидан XX с'езд Директивалари проектида бу соҳани тез сур'атлар блан юксалтиришга катта аҳамият берилган. Унда ускуна ва машиналарни, станоклар, пресслар, аппаратлар ва приборларни ишлаб чиқаришни янада ошириш ва кенг ривожлантириш — машинасозлик соҳасида энг муҳим вазифа деб ҳисоблансин, станоксозликда ихтисослаштирилган, махсус ва кўп позицияли агрегат станоклар ишлаб чиқариш 2,4 баравар кўпайтирилсин, деб кўрсатилган.

Мамлакатимиздаги барча меҳнаткашлар қатори биз, машинасозлар ҳам бу проектни ма'қуллаймиз. Биз янги талабларга жавоб берадиган тўқимачилик саноатига йигирув, пишитув ва ровничний машиналарнинг янги-янги, такомиллаштирилган нусхаларини кўпроқ етказиб бериш учун барча имкониятларни сафарбар этамиз. Заводимиз коллективи 1956 йилнинг ўзида шу пайтгача ишлаб чиқарилаётган станоклар конструкциясини қайта кўриб чиқиш, уч типдаги янги, камгабаритли, юқори иш унумли агрегат проектини ишлаб чиқиш, йил охиригача 9 хил янги машинанинг тажриба намуналарини тайёрлаш ва синовдан ўтказиш ҳамда уларни серияли тарзда ишлаб чиқаришга ўтиш мажбуриятини олди. Шу кунларда цех ва техника бўлимларида бу мажбуриятни бажариш учун ўзаро социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Бош технология бўлимининг инженер-техник ходимлари икки хил янги машина технологиясини муваффақият блан тугатдилар. Ҳозир улар учинчи агрегатнинг технологик ҳужжатларини тайёрлаш учун иш сур'атини оширмоқдалар.

Завод ишчилари ва хизматчилари, инженер ва техник ходимлари шонли партиямизнинг XX с'езди очилиш кунини бирнечта янги хил машиналарнинг дастлабки намуналарини тайёрлаш блан нишонлаш учун ғайратларига-ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

М. МИРСОАТОВ,
«Таштекстильмаш» заводининг инженери.

Механизаторлар аҳди

МИРЗАЧЎЛ («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Район меҳнаткашлари СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1956—1960 йилларга мўлжалланган олтинчи бешйиллик плани юзасидан КПСС XX с'езди Директиваларининг проектини зўр қизиқиш блан ўрганмоқдалар.

Райондаги 1-нчи МТС механизаторларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Бу йиғилишда ўз «универсал»ларини муддатидан илгари сифатли ремонтдан чиқариб, кўклам кампаниясига тахт қилиб қўйган илғор механизаторлар, трактор бригадаларининг бошлиқлари чиқиб сўзладилар. Бригададаги тўрт «универсал»ни тўла-тўкис ремонтдан чиқариб, социалистик мусобақада ғолиб чиққан механик ўртоқ А. Димов бундай деди:

— Жонажон партиямизнинг бу Директивалари бизни янада ғайрат блан меҳнат қилишга илҳомлантиради. Бригадамиз а'золари кўклам экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрадилар. Ўз агрегатларидан тўла ва унумли фойдаланиб, колхозчилар блан ҳамкорликда ишлаб, пахтадан мўл ҳосил етиштиришда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Йиғилишда ўзларига бириктилган «универсал»ларни мавсумга тахт қилиб қўйган илғор трактор бригадаларининг бошлиқлари И. Зияев, Қ. Холбоев ўртоқлар ҳам сўзладилар.

ЎЗБЕКИСТОН ШАХТЁРЛАРИНИНГ ОВОЗИ

«Узбекуголь» трестига қарашли корхоналарнинг коллективлари мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш олтинчи бешйиллик плани юзасидан КПСС XX с'ездининг Директивалари проектини кўтаринки руҳ блан кутиб олдилар. Шу кунларда 9-нчи шахтада, кўмир разрези, юк ортиш-транспорт бошқармаси ва бошқа корхоналарда Директивалар проектини ўрганиш ва уни муҳокама қилишга бағишланган кўпкишилик йиғилишлар бўлиб ўтмоқда.

9-нчи шахтанинг 1-нчи участкасида бўлган йиғилишда сўзга чиққан участка бошлиғи коммунист ўртоқ Хон Федор бундай деди:

— Участкамиз кончилари КПСС XX с'езди Директивалари проекти э'лон қилинган кунни январь ойининг 20 кунлик топшириғини бажариш блан кутиб олдилар. Биз янги бешйилликнинг планининг муваффақият блан бажарилиши учун астойдил меҳнат қиламиз ва мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асоси бўлган оғир саноатни янада юксалтириш ишига ўз ҳиссамизни қўшамиз.

Трестнинг кўмир разрезида бўлган йиғилишда донгдор экскаватор машинисти Хўжа Алиқулов қуйидагиларни айтди:

— Директивалар проектида она-Ватанимиз экономикасини ҳартомонлама зўр бериб ривожлантиришнинг ғоят катта программаси белгилаб берилган. Биз унда мамлакатимизнинг эртаги кунини яққол кўриб турибмиз. Анашу программани муваффақият блан амалга ошириш учун ўз касбдошларим қаторида мен ҳам бутун куч-қувватимни аямайман.

Шаҳардаги цемент ва ўтга чидамли буюмлар ишлаб чиқарувчи заводлар ҳамда бошқа корхоналарда ҳам Директивалар проектини муҳокама қилишга бағишланган кўп кишилик йиғилишлар бўлиб ўтаётир.

И. АҲМЕДОВ.

СССР Олий Совети Президиумида

СССР Олий Совети Президиуми СССР Министрлар Советининг тақдимига биноан, СССР Машинасозлик ва приборсозлик министрлиги корхоналари базасида умумиттифоқ СССР Приборсозлик ва автоматлаштириш воситалари министрлиги ҳамда умумиттифоқ СССР Машинасозлик министрлиги ташкил этиб, СССР Министрлар Совети тасдиқлаган рўйхатдаги корхоналарни ва ташкилотларни шу министрликларга топширди.

СССР Олий Совети Президиуми СССР Приборсозлик ва автоматлаштириш воситалари министри қилиб ўртоқ Михаил Авксентьевич **Лесечкони** тайинлади.

СССР Машинасозлик министри қилиб ўртоқ Николай Николаевич **Смеляков** тайинланди.

САВДО ВА КЕМАЧИЛИК ТЎҒРИСИДАГИ СОВЕТ-АВСТРИЯ ШАРТНОМАСИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИНДИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Австрия Республикаси ўртасида савдо ва кемачилик тўғрисида 1955 йил 17 октябрьда Венада имзолангаи ҳамда СССР Министрлар Совети томонидан тасдиқланган Шартномани СССР Олий Совети Президиуми 1956 йил 21 январьдаги Фармони блан ратификация қилди.

„Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун" халқаро Сталин мукофотлари комитетида

Вьетнам жамоат арбоби Тон Дик Тхангга халқаро Сталин мукофотини топшириш маросими

21 январьда Кремльда, Свердлов залида Вьетнамнинг отоқли жамоат арбоби **Тон Дик Тхангга** «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Сталин мукофоти топширилди.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитетининг, Совет хотин-қизлари антифашист комитетининг ва бошқа бирқанча жамоат ташкилотларининг вакиллари, совет фани ва маданиятининг арбоблари, пойтахт меҳнаткашларининг ҳамда Москва области колхозчиларининг вакиллари, совет журналистлари тинчлик ва миллий мустақиллик учун курашда ўзининг мардлигини ва қаҳрамонлигини бутун дун'ёга кўрсатган, қаҳрамон ва меҳнатсевар вьетнам халқининг шонли фарзанди Тон Дик Тхангни қутлаш ва табриклаш учун келдилар.

Тантанали маросимда Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили **То Куанг Дау** ҳамда элчихона ходимлари ҳозир бўлдилар. Залда Москва олий ўқув юртларининг студентлари бўлган вьетнамли ёшлар бор эди.

Халқаро Сталин мукофоти лауреати, тинчлик учун курашнинг отоқли арбоби, Жаҳон Тинчлик Кенгашининг а'зоси Тон Дик Тханг президиумга чиқиши блан залда ҳозир бўлганлар уни қизғин кутиб олдилар.

Комитет раиси академик **Д. В. Скобельцин** Тонг Дик Тхангга халқаро Сталин мукофоти лауреати дипломини ва олтин медални топширди. Д. В. Скобельцин Тон Дик Тхангни юксак мукофот блан табриклаб, сўнгра унинг тинчлик учун, Вьетнам халқининг озодлиги ва мустақиллиги учун мардона курашиб келганлигини, четэл мустамлакачиларига қарши буюк озодлик курашида ярим асрдан кўпроқ вақтдан бери актив қатнашиб келаётганлигини гапириб берди.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг раиси **Н. С. Тихонов,** И. В. Сталин номидаги Автозавод цехининг бошлиғи инженер **Н. А. Бакулов,** Совет хотин-қизлари антифашист комитетининг а'зоси профессор **Е. А. Васюкова,** Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Москва областидаги В. И. Ленин номли колхознинг раиси **И. А. Буянов,** Чет эллар блан маданий алоқа қилучи бутуниттифоқ жамияти правлениесининг раиси **А. И. Денисов** Тон Дик Тхангни қизғин қутлаб, табрик нутқлари сўзладилар.

Халқаро Сталин мукофоти лауреати Тон Дик Тхангнинг жавоб нутқи катта э'тибор блан тингланди.

Тажриба алмашиш семинари

Яқинда Тошкент область ижроия комитети шаҳар ва район ижроия комитети секретарьларининг семинарини ўтказди. Семинар машғулотлари асосан ижроия комитети ишларида орттирилган ижобий тажрибаларни алмашиш, шу асосда 1956 йилда маҳаллий Советларнинг ташкилий-оммавий ишларини янада яхшилаш масалаларига бағишланди.

Семинарда меҳнаткашлар депутатлари Оҳангарон шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари ўртоқ Чудновский шаҳар Совети, унинг ижроия комитети ва шунингдек доимий комиссияларининг иш тажрибалари ҳақида гапирди. Оҳангарон шаҳар ижроия комитети депутатларнинг ўз сайловчилари олдида ҳисобот беришларини яхши ташкил қилган. Бекобод шаҳар ижроия комитети эса сессияларда муҳокама қилинадиган масалаларни пухта тайёрлашга алоҳида э'тибор беради. Келгуси сессияда муҳокама қилинадиган масалалар сессиянинг, я'ни барча депутатлар муҳокамасига қўйилади ва тасдиқлаб олинади. Семинар навбатдаги сессияга шу тартибда тайёргарлик кўришни ма'қуллади.

Семинарда область ижроия комитетининг секретари Х. Қобилов, ташкилий-инструкторлик бўлимининг мудири П. Лунев ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ташкилий-инструкторлик группалари мудири Абубакиров ўртоқлар маҳаллий Советларда ишни ташкил этиш, сессияларни ва ижроия комитети йиғилишларини қандай ўтказиш лозимлиги, депутатлар ишини ташкил этиш, меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятлари блан ишлаш ҳақида инструктаж бердилар. Семинарда область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Б. Мирзабеков Тошкент области халқ хўжалигининг ривожланиш перспективалари ва маҳаллий Советларнинг вазифалари ҳақида доклад қилди.

Шаҳар ва район ижроия комитетларининг секретарьлари семинарда ишни ташкил этишнинг бир қатор янги методлари блан танишдилар.

М. РАШИДОВ.

Янги колхозда уй-жой бинолари

Октябрь районидаги «Сталинчи» колхозининг илгариги участкасида ўтган йили Молотов номли янги колхоз ташкил этилди. Колхоз правлениеси ташкил топган дастлабки кунлардан бошлаб, қишлоқ хўжалиги артели а'золари учун янги типдаги уй-жойлар қуриб бериш ишларига алоҳида аҳамият берди. Ўтган йили 40 та учхонали янги типдаги уй-жой бинолари қуриш планлаштирилган эди. Шу план асосида ҳозир 40 та уй-жой биноси қад кўтарди. Улардан 17 таси сувоқдан чиқарилиб, фойдаланишга топширилди. Янгидан қурилган бу уйларга колхознинг 17 хўжалиги кўчиб кирди.

Шу кунларда уй-жой биноларини қуриш ишлари қизғин давом этмоқда.

С. НУ'МОНОВ.

ПАРТИЯ ТЕМАСИДА

Қишлоқ хўжалик мутахассислари ва райком

С. МУСАЕВ,
Ўзбекистон КП Янгийўл район комитетининг секретари.

Ўтган қишлоқ хўжалик йили — КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорларини бажариш учун қизғин кураш йили бўлди. Район меҳнаткашлари пахтачилик, чорвачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантиришда яхши натижаларга эришдилар. Давлатга пландан ташқари 1300 тонна пахта топширилди. Чорвадорларимиз эса ҳар 100 гектар ер ҳисобига олинган сут миқдорини 1954 йилдаги 41 центнердан 86 центнерга етказдилар.

Бу муваффақиятга партия ва ҳукуматимизнинг социалистик қишлоқ хўжалигини кескин равишда ривожлантириш ҳақида қилаётган ғоят катта ғамхўрлиги туфайли эришилди. Партия ва ҳукуматимиз сўнгги йилларда қишлоқни социалистик асосда қайта қуриш базасида жамоат хўжалигининг ҳамма тармоқларини комплекс равишда юксалтириш, колхоз тузумини мустаҳкамлаш юзасидан жуда катта тадбирларни амалга оширдилар. Партиямиз Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан кейин, партия чақириғига жавобан минглаб партия ва совет ходимлари ўз хоҳишлари блан қишлоқда доимий ишлаш учун колхозларга келдилар. Буларнинг кўпчилиги махсус олий ва ўрта ма'лумотга, агрономия ва зоотехника билимига эга бўлган тажрибали мутахассислардир. Бизнинг районимизга ҳам шундай ўртоқлардан 23 киши келди.

Район партия ташкилоти уларни яхши кутиб олди. Районимиз меҳнаткашлари бу ўртоқларга колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини ошириш, чорвачиликнинг маҳсулдорлигини кўтариш учун партия томонидан юборилган кишилар деб зўр ишонч билдирдилар.

«XIX партс'езд» колхозининг а'золари партия йўлланмаси блан қишлоққа келган ўртоқ Назир Воҳидовни ўз колхозларига раис қилиб сайладилар. Ўртоқ Воҳидов колхозчиларнинг ишончини оқлади. Хўжаликка раҳбарлик қилишда ташкилотчилик ва ташаббускорлик намуналарини кўрсатди. Илгари қолоқ ва камқувват ҳисобланган колхоз ташкилий-хўжалик жиҳатидан анча мустаҳкамланди. Ўтган йили ҳар гектар ердан планда белгиланганидан 2,2 центнер ортиқ пахта етиштирилди. Пахтачиликда агротехниканинг янги, прогрессив усули кенг жорий қилиниши, механизациядан тўғри ва унумли фойдаланилиши натижасида колхозда 1955 йили 50 минг меҳнат куни тежалди.

Район партия комитети Ленин номли колхознинг собиқ агрономи ўртоқ Одил Норматовни Ворошилов номли колхознинг раиси вазифасига тавсия этди. Район партия комитети ва колхозчилар ўртоқ Норматовга ишонч билдириб, янглишмадилар. Ўртоқ Норматов бу вазифанинг уддасидан чиқди, хўжаликка малакали раҳбарлик қилди, бошланғич партия ташкилоти ва коммунистларга суянган ҳолда иш олиб борди. Натижада колхоз 840 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 31 центнердан пахта топшириб, ҳосил жиҳатидан районда биринчи ўринни эгаллади. Колхозчилар ишлаган ҳарбир меҳнат кунига 10 сўмдан пул, 2,5 килограммдан ғалла тақсимлаш мўлжалланади. Кўпгина хонадонлар катта даромад оладилар. Мисол учун, колхозчи ўртоқ Шарифбой Мадраҳимов оиласининг даромади 20 минг сўмдан ошади.

Ма'лумки, ютуқ ўз-ўзидан келмайди. Бунинг учун партия ташкилоти ва колхозчилар оммаси блан мустаҳкам алоқада бўлиш, колхоз ишлабчиқариши блан яхши таниш бўлиш, қишлоқ хўжалик экономикасини пухта эгаллаб олиш керак. Кўпчилик қишлоқ хўжалик мутахассислари бевосита колхозларда олиб бораётган самарали ишлари блан ўз вазифаларини яхши биладиган ажойиб ташкилотчи эканликларини кўрсатдилар. Ленин номли колхоз агрономи Азимов, Ворошилов номли колхоз агрономи Саматов, Сталин номли колхоз зоотехниги Рентюк, «Коммунизм» колхозининг зоотехниги Тихонов ўртоқлар шундай мутахассислар жумласидандир. Булар орасида зоотехник ўртоқ Тихоновнинг иши айниқса диққатга сазовордир.

Ўртоқ Тихонов илгари район қишлоқ хўжалик бўлимида, кейинги вақтда эса 2-нчи МТСда зоотехник бўлиб ишлар эди. Район партия комитети ўртоқ Тихоновнинг хоҳишини ҳисобга олиб, уни чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича районда энг кейинги ўринлардан бирида бўлган «Коммунизм» колхозига зоотехник бўлиб ишлаш учун юборди. У, ферма мудирлари ва колхозчи чорвадорлар блан қаттиқ алоқа боғлаган ҳолда ишлаб, колхозда чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш учун ички имкониятларни қидириб топиш ва ишга солишда колхоз правлениеси ҳамда партия ташкилотига яқиндан ёрдам берди. У, зоотехника хизматини яхшилади, чорвадорлар ўртасида молларнинг боқувини яхшилаш, маҳсулот сифатини кўтариш юзасидан кенг тушунтириш олиб борди, донгдор чорвадорларнинг тажрибасини, меҳнатнинг илғор усулларини тинмай оммалаштирди.

Натижада колхозда чорвачиликнинг аҳволи жиддий равишда яхшиланди, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ўтган йиллардагига нисбатан кўп миқдорда ошди. Колхозда 1954 йили ҳар 100 гектар ер ҳисобига 34,1 центнердан сут, 68,5 килограммдан жун етиштирилган бўлса, 1955 йили 97,4 центнердан сут, 118 килограммдан жун етиштирилди. Чорвачиликдан олинган даромад қарийб икки баравар ошди.

Қишлоқ хўжалигининг у ёки бу тармоғидаги ишни пухта уюштириш учун шу соҳада ишлаётган мутахассис ёки раҳбар аввало ишлабчиқаришни яхши билиши керак. Энг муҳими шундаки, у, меҳнатни яхши ташкил қилабилиши, илғор иш методларини муттасил равишда оммалаштириши, белгиланган тадбирларнинг бажарилишини системали равишда текшириб бориши лозим.

Афсуски, айрим мутахассис ва раҳбарларимизда шу хусусиятлар етишмайди. Чунки, бундай хусусиятлар ўқув юртларида диплом блан бирга берилмайди, балки, амалий иш процессида вужудга келади. Лекин ба'зи қишлоқ хўжалик мутахассислари шу оддий ҳақиқатни тушуниб етмайдилар. Булар колхоз ишлабчиқаришини атрофлича чуқур ўрганишга интилмайдилар, фақат маслаҳатлар, агрономик кўрсатмалар бериш блангина чегараланадилар.

Масалан, 1-нчи МТСнинг бош агрономи ўртоқ Журбанинг иш услубида қишлоқ хўжалигини юксалтиришга ҳечқандай фойда келтирмайдиган, зарарли концеляриячилик хусусияти бор. У, колхозларда камдан-кам бўлади. Қишлоқ хўжалик артелининг ҳаёти, агротехника тадбирларининг қандай амалга оширилаётгани, колхозларда ишлаётган мутахассисларнинг иши блан қизиқмайди. Жойлардаги ҳақиқий аҳвол блан системали равишда танишиб бормайди.

Шунингдек, Навоий номли колхоз агрономи Тожиев, Молотов номли колхоз агрономи Султонов, Хрушчев номли колхоз агрономи Алауддинов ўртоқларни ҳам ишни олдинга суришга жон-дили блан ҳаракат қилаётган, ташаббускор мутахассислар, деб бўлмайди. Шунинг учун ҳам бу колхозларда агрономия тадбирлари суст амалга оширилмоқда.

Агроном, зоотехник ва бошқа қишлоқ хўжалик мутахассислари колхоз ҳаётида катта роль ўйнайдилар. КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини кескин равишда ривожлантириш вазифаларини қўйди. Шунингдек, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1956—1960 йилларга мўлжалланган олтинчи бешйиллик плани юзасидан КПСС XX с'езди Директивалари проектида мамлакатимизда, шу жумладан, республикамизда пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада зўр бериб ривожлантириш вазифаси қўйилганлиги муносабати блан қишлоқ хўжалик мутахассисларининг колхоз, совхоз ва МТСларнинг ишлабчиқариш фаолиятидаги роли янада ошди. Партия ташкилотлари уларнинг обрўсини, билим ва тажрибаларини, сиёсий савиясини ошириш ҳақида муттасил ғамхўрлик қилишлари, ана шу мутахассисларнинг ишлабчиқаришда тутган ролини тобора ошириб боришлари лозим. Уларнинг ташаббусини, агротехниканинг кенг жорий қилишга, фан ва техника ютуқларидан қишлоқ хўжалик ишлабчиқаришини юксалтиришда фойдаланишга қаратилган ҳарқандай фойдали таклифларини қўллаб-қувватлашлари зарур.

Шуни э'тиборга олиб, район партия комитети қишлоқ хўжалик мутахассисларининг колхоз ва МТС бошланғич партия ташкилотлари ҳузурида ташкил этилган сиёсий мактаб ва тўгаракларда ўқишларини та'минлашга катта э'тибор берди, уларнинг қишлоқ хўжалик экономикасини ўрганишлари ҳақида муттасил ғамхўрлик қилмоқда. Район партия комитетининг ходимлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарьлари улар блан доимо алоқада бўлиб турадилар, тез-тез суҳбатлар ўтказадилар ва ишда амалий ёрдам кўрсатиб борадилар.

Қишлоқ хўжалик мутахассисларининг иши ва фаолиятидан доимий хабардор бўлиб туриш, кадрлар ҳақида доимо ғамхўрлик қилиш ва уларни тарбиялаш қишлоқ хўжалик ишларини ўз вақтида ва тўғри амалга оширишга, камчиликларнинг олдини олишга кўп жиҳатдан имкон беради.

Аммо бу соҳада жиддий камчиликлар бор. Жойларда қишлоқ хўжалик мутахассисларини менсимаслик, уларнинг агрономия ва зоотехника фанлари талаби асосида берган кўрсатмаларини асоссиз равишда рад этиш ва уларни колхозчилар ўртасида обрўсизлантириш каби ярамас ҳолларга ҳали ҳам тамомила барҳам берилгани йўқ. Район партия комитетининг МТС зоналари бўйича секретарьлари раҳбарлигида ишлаётган инструкторлар группалари ва ба'зи колхоз партия ташкилотлари қишлоқ хўжалик мутахассисларини сиёсий жиҳатдан тарбиялаш, уларни жамоат ишларига кенг жалб этиш масаласи блан етарли шуғулланмаётирлар.

Бевосита колхозларда ишлаётган мутахассислар блан ишлашни шундай ташкил этиш кераккн, улар колхоз ишлабчиқаришининг чинакам ташкилотчилари, қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини, чорвачиликнинг маҳсулдорлигини оширишда, давлат планларини бажаришда колхоз раислари ва бошқа раҳбар ходимлар блан бирқаторда жавобгар бўлсинлар.

Район партия ташкилоти қишлоқ хўжалик мутахассислари блан ишлаш ва уларни тарбиялашдаги камчиликларга барҳам бериб, ана шу мутахассисларни колхоз экономикасини ривожлантириш, қишлоқ хўжалик ишларини муваффақиятли олиб боришга янада кенг жалб этиш учун барча зарур чораларни кўради.

КОЛХОЗ КАДРЛАРИНИНГ АГРОЗООТЕХНИКА ЎҚУВИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЭКОНОМИКАСИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

Деҳқончилик ва чорвачиликни ҳозирги куннинг талабларига мувофиқ ривожлантириш учун ҳарбир деҳқон ва чорвадор агротехника, зоотехника фанлари ютуқлари блан, илғорлар тажрибаси блан тўла таниш бўлмоғи лозим. Колхоз ва совхозларимизда ташкил этилган, бирнеча йилдан бери давом этиб келаётган агрозоотехника курслари қишлоқ хўжалигида ишлаб турган ходимларнинг деҳқончилик ва чорвачилик соҳасидаги билимларини ошириш вазифасини бажариши керак.

Янгийўл районидаги Свердлов номли колхоз правлениеси ва колхоз партия ташкилоти 1955—1956 ўқув йили бошланиши олдидан ҳам колхозчиларнинг агрозоотехника курсида ўқиши учун зарур бўлган барча шароитни яратиб бердилар.

Ҳозир бригада, звено бошлиқлари ва тажрибали колхозчилардан 30 киши курснинг иккинчи ўқув йили машғулотини ўтаётир. Шунингдек, бу йил биринчи группага ҳам ўқувчилар қабул қилинди. Программага мувофиқ курсда 68 соат назарий ва 34 соат амалий машғулот ўтказилиши керак.

Назарий машғулотларни агроном Собиров ва СоюзНИХИ илмий ходимлари олиб бормоқдалар. Программада кўрсатилган темаларда машғулотлар ўз вақтида ўтиб турипти.

СоюзНИХИ Марказий ўғитлаш ва тупроқшунослик станцияси ўзининг тажриба ишларининг ҳаммасини 1954 йилдан буён Свердлов номли колхозда ўтказиб келмоқда. 1955 йили колхоз ерларининг тупроғи таркибидаги фосфор моддасининг қанчалиги текшириб чиқилди.

Участкалар тупроғида фосфор моддаси миқдорининг аниқланиши ўғитлаш планини тузишга имкон берди. Шу план асосида ғўзанинг ўғитлаш ва агротехника комплексларини ўз вақтида қўллаш натижасида колхоз ҳар гектар ердан 30,4 центнердан ҳосил олиб, давлат планини ўз вақтида бажарди.

Колхоздаги агрозоотехника курсида ўқишлар ана шу тажрибаларга боғланиб олиб борилмоқда. 1956 йили ғўза асосан квадрат-уялаб ўстирилади. Шунинг учун ҳам дарсларда чигитни янги усулда экиш, ғўзани парвариш қилиш масалалари кенг ўрганилмоқда. Свердлов номли колхозда агрозоотехника курсларида машғулотлар сифатли ўтказилаётир.

М. МИРҲАЁТОВ.

Агротехника ўқувига э'тиборни кучайтирайлик

— Ўтган йили пахтадан мўл ҳосил етиштиришимизда, — дейди Сирдар'ё районидаги «XVIII партконференция» колхозининг раиси ўртоқ И. Бездетний, — агротехника ўқувига актив иштирок этган колхозчиларимизнинг ҳиссаси катта бўлди. Улар янги, прогрессив метод асосида чигит экиш, ғўзаларни агротехника қоидалари асосида парвариш қилишда авангардлик ролини ўйнадилар.

Колхозда ана шу муҳим соҳага бу йил ҳам катта э'тибор берилаётир. Мана, махсус ажратилган бино. Бу ерда ўқиш учун зарур бўлган ҳамма нарса бор. Деворлар агротехника фани ютуқларини ифодаловчи турли хил плакатлар, диаграммалар блан безатилган. Кўргазмали ўқув қуроллари ҳам етарли. Колхозчилар, звено ва бригада бошлиқларидан иборат 55 киши машғулотларга мунтазам қатнашиб турипти. Малакали агрономлардан О. Петенова, К. Анкудович, Г. Колдузов ўртоқлар ўз группаларида машғулотларнинг қизиқарли ва мазмунли ўтишини та'минлаётирлар. Бундай қувонарли ҳолни Тарас Шевченко номли, Охунбобоев номли колхозларда ҳам кўриш мумкин. Ҳар иккала колхозда 70 дан ортиқ киши агротехника фани ютуқларини қунт блан ўрганмоқда.

Афсуски, 2-нчи МТС зонасидаги барча колхозларда ҳам аҳвол бир хилда яхши эмас. Ўтган йилги хато ва камчиликлардан тўғри хулоса чиқариб олмаган «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Сталин номли, Хрушчев номли колхозларда агротехника ўқувига бу йил ҳам етарли э'тибор берилмаётир. Бу колхозларда машғулот ўтказиш учун махсус бино ажратилмаган, кўргазмали ўқув қуроллари етишмайди, шу сабабли машғулотлар ўз вақтида ўтказилмайди. Ўқувчиларни қизиқтириш, уларга қулай шароит яратиб бериш ҳақида мутлақо ўйлаб кўрилмаётир.

Мана шу учала колхознинг раиси ёки партия ташкилоти секретаридан агротехника ўқуви ҳақида сўраб қолсангиз, улар чиройли қилиб тузилган рўйхатни кўрсатадилар-да, «мана, ҳамма ўқувчи жалб қилинган, машғулотлар яхши кетаяпти» дейдилар. Ваҳоланки, Сталин номли колхозда тузилган графикка асосан 7 марта ўрнига 4 марта, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» ва Хрушчев номли колхозларда эса 7 марта ўрнига 2 мартадан «машғулот ўтказилган», холос. Бу машғулотларга ҳам ҳалиги рўйхатда кўрсатилган тингловчиларнинг 40 проценти қатнашмаган. Бу колхозларда машғулот олиб борадиган агрономлардан Азимов, Йўлдошев, Муҳамадшин ўртоқлар ўз вазифаларига совуққонлик блан қараб келмоқдалар. Улар машғулотларнинг ўз вақтида ўтказилишини та'минлаш ва бу машғулотларни кўргазмали ўқув қуроллари асосида олиб бориб, ўқувчиларни қизиқтириш ҳақида ўйламайдилар.

МТСнинг бош агрономи ўртоқ Шкода бу соҳага амалий раҳбарлик қилиш ўрнига, «камчиликларни тузатамиз, заявка берилган, кўргазмали ўқув қуроллари келтирамиз, ўқишни тез кунда жонлантириб юборамиз» деган қуруқ гап блан чегараланиб қолмоқда. У кўклам экиш кампанияси яқинлашиб келаётганини, ҳозирги куннинг ҳарбир соати ғанимат эканлигини унутиб қўймоқда.

МТС раҳбарлари агротехника ўқуви соҳасида колхозларда йўл қўйилаётган ана шундай хато ва камчиликларни тезда бартараф қилиш учун курашишлари, пахтачиликда янги, прогрессив усулни яхши қўллана оладиган кадрларни пухта ўргатишга алоҳида э'тибор беришлари керак.

У. ЖОНГИТОВ.
С. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

Ҳосилни ҳар гектарига 9 центнердан ошириш учун

Чиноз районидаги Ленин номли колхоз а'золари ўтган қишлоқ хўжалик йилини илғор колхозлар қаторида юқори кўрсаткичлар блан якунладилар. Улар илғорларнинг тажрибаси ҳамда илғор агротехника фани ютуқларини дадиллик блан қўлландилар. Натижада 650 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил олинди. Бригадаларaро социалистик мусобақада Абдураҳмон Боймуродов, Ҳасанбой Мирзаумаров ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари ғолиб чиқиб, гектаридан 32,5 ўрнига 35—36 центнерга етказиб пахта йиғиб олдилар.

Шу кунларда колхоз а'золари кўклам экишига ҳартарафлама яхши тайёрланмоқда. Тўртта юк машинаси, 16 та арава дала ишларига қўйилди. Шофер ва аравакашлар социалистик мусобақа асосида фидокорона меҳнат қилиб, машина ва от-аравалардан имконияти борича тўла ва унумли фойдаланмоқдалар. Далага 350 тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди, 93 тонна суперфосфат ташиб олинди. 3 — 4 километр узунликда бўлган ариқ ва зовурлар тозаланиб қўйилди.

Колхоз а'золари СССР халқ хўжалиги тараққиётининг 1956—1960 йилларга мўлжалланган олтинчи бешйиллик плани юзасидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX с'езди Директиваларининг проектини мамнуният блан кутиб олиб, уни қизғин ма'қулламоқдалар. Колхоз а'золари Директива проектида кўрсатилган вазифаларни шараф блан бажариш ва ҳар гектаридан ўтган йилдагига қараганда 9 центнердан кўп пахта ҳосили олиш учун астойдил курашмоқдалар.

С. НУ'МОНОВ.

Тошкент районидаги Сталин номли колхозда қиш давомида ҳам сабзавот етиштирилмоқда. Колхоз сабзавотчилари ўтган 20 кун ичида шаҳар меҳнаткашларига юзларча килограмм помидор, бодринг ва кўк пиёз етказиб бердилар. **Суратда:** колхозчи **Сожида Одилова** теплицада ўсимликлар парвариши устида.

Х. Ҳаитмуҳамедов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси)

Шудгорлаш сур'атини кучайтирайлик

Оққўрғон район 1-нчи МТС зонаси бўйича бу йил шудгор қилиниши лозим бўлган 8858 гектар майдондан ҳозиргача 5510 гектари, шу жумладан пландаги 2500 гектар пахта майдонидан 2150 гектари шудгор қилинди. Бу соҳада кўпгина механизаторлар ташаббус кўрсатмоқдалар. «Ленинобод» колхозида хизмат қилаётган ўртоқ Г. Ачиев «С—80» маркали трактор блан кунига ҳайдаш нормасини 115 — 120 процентга етказиб бажармоқда. Куйбишев номли колхозда хизмат қилаётган ўртоқ Колодежний раҳбарлигидаги трактор бригадасининг механизаторларидан Олданов ва Қобилов ўртоқларнинг ҳарбири қисқа муддат ичида «ДТ — 54» маркали тракторлар блан 100 — 110 гектар ерни шудгордан чиқардилар. Шунингдек ҳозиргача ҳарбири 235 гектардан ерни шудгор қилган тракторчилардан И. Масеев ва А. Оқтоев ўртоқлар меҳнат унумини оширишнинг ташаббускорлари бўлмоқдалар.

Броқ, айрим трактор бригадалари ва механизаторлар ер ҳайдашни тезроқ тугаллашга қизиқмаётирлар. Бунга Сталин номли колхоздаги аҳволни далил қилиш мумкин. Планда белгиланган 2379 гектардан шу кунгача атиги 337 гектар, жумладан 1370 гектар пахта майдонидан 293 гектар ернинг шудгорланганлиги ачинарли бир ҳолдир.

Бектошев бригадаси пландаги 782 гектардан энди 15 гектарни, Исоқов бригадаси 742 гектардан 93 гектар ерни шудгор қилган, холос. Бундай аҳвол Умаров бригадасида ҳам содир бўлмоқда.

Бу бригадаларда тракторчилар ўртасида меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Улардан кундалик нормани бажарилиши талаб қилинмайди. Натижада тракторчилардан Рустамов, Абдусаматов, Қорабоев, Эсонбоев, Жамолиддинов ўртоқлар кунига 3 — 3,5 гектар ерни ҳайдаш блан чекланмоқдалар. Бу колхозда бригада механиклари ҳам, раис ўртоқ К. Парпиев ҳамда колхоз активлари ҳам ҳозирги ғанимат кундан унумли фойдаланиш ҳақида ҳечбир қайғирмаётирлар. Бундай ҳол Молотов номли колхозда ҳам содир бўлмоқда. Масалан, ҳайдалиши лозим бўлган 872 гектар майдондан эндигина 176 гектари ҳайдалган, холос. Бу, колхоз правлениеси ва бригада механиги Гатиннинг ишга мас'улиятсизлик блан қарашининг натижасидир.

МТС ва колхоз раҳбарлари 1956 йил мўл ҳосили учун мустаҳкам замин яратишдек муҳим ишни ҳечбир кечиктирмай, ўз вақтида сифатли ўтказишлари лозим.

Т. КАНЗАФАРОВ.

Қишки тадбирлар ўз вақтида ўтказилмоқда

Ўртасарой районидаги Сталин номли колхоз а'золари ўтган йили илғор агротехника тадбирларини кенг қўллаб, 600 гектар пахта майдонида мўл ҳосил етиштирдилар. Ўтган йили қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш мақсадида бу йил колхоз а'золари барча пахта майдонларига чигитни янги, прогрессив усулда экишга қарор қилдилар. Ана шу мақсадни амалга ошириш учун барча карталар кенгайтирилмоқда. Уват ва экин экилмай бўш ётган ерлар бульдозер блан текисланмоқда. Комсомол а'зоси ўртоқ М. Константин ўз бульдозери блан 15 гектар янги ерни текислаб пахта майдонига қўшди.

Колхоз комсомол-ёшлари далага минерал ва маҳаллий ўғит чиқаришда катта ёрдам бермоқдалар. Дала ишларига ажратилган 10 арава ва 2 та машина блан минерал ва маҳаллий ўғит ташилмоқда.

Абдураҳим Парпиев, Исматулла Асатуллаев, Музаффар Иззатов каби комсомол-ёшлар маҳаллий ўғит ташишда кундалик нормаларини 1,5 — 2 ҳисса қилиб бажармоқдалар. Улар блан мусобақадош бўлган Йўлдош Носиров, Сардали Музаффаров ўртоқлар ҳам мусобақада яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Колхозда хизмат қилаётган механизаторлар ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб, кундалик нормаларини ортиғи блан бажармоқдалар. Колхозда хизмат қилаётган механизаторлар 590 гектар ерни сифатли шудгордан чиқариб қўйдилар. Ҳайдашдан аввал ерга 400 тонна маҳаллий ўғит ва фосфор солинди. Ўртоқ Абдулла Хабибуллин бошлиқ трактор бригадаси меҳнат интизомини мустаҳкамлаб, берилган графикни муддатидан олдин бажаришга муваффақ бўлди. Трактор бригадасининг Акром Мусаев, Исмоил Эсонбоев, Мирусмон Мирсултонов каби механизаторлари 150—170 гектарга етказиб ер ҳайдаб бердилар. Ўртоқ Ҳабибуллин бригадаси блан мусобақалашаётган ўртоқ Анатолий Тен бригадасининг механизаторлари ерни сифатли ҳайдаб, тракторларни тезроқ ремонтдан чиқариш учун курашмоқдалар.

Р. ОТАҚУЛОВ.

Жамоат мулки ва маблағлари талон-тарож қилинмасин

(«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан).

Областимиздаги барча колхозлар ўтган қишлоқ хўжалик йилининг молия-хўжалик ишлари юзасидан ҳисобот тузмоқдалар. Ҳисобот жамоат хўжалигини ривожлантиришда эришилган ютуқларни якунлаш блан, ишда йўл қўйилган камчиликларни очиб беради.

Областимиздаги юзлаб колхозлар ўтган йил пахта, сабзавот ҳосилини оширдилар, чорвачиликдан кўплаб маҳсулот олдилар. Шу туфайли улар катта даромад олишга муваффақ бўлдилар. Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Ўртачирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозларининг ҳарбири 18 миллион сўмдан ортиқ даромад қилдилар. Бўка районидаги «XIX партс'езд» колхози ўтган йил мўл ҳосил етиштириб, қолоқликдан чиқиб олди. Колхоз пахтачилик, чорвачилик ва бошқа соҳалардан 10 миллион сўмга яқин даромад олди. Бу колхоз а'золари ғалладан ташқари ҳарбир меҳнат кунига аввалги йилдаги 6 сўм 50 тийин ўрнига 11 сўм 30 тийиндан пул оладилар. Колхозчи Абдураҳмон Бўрибоев оиласига 43 минг сўм пул тақсимланди. Илғор колхозларнинг раҳбарлари ишлабчиқаришни тўғри ташкил этиш блан бирга хўжаликнинг барча соҳаларида ҳисобот ишларини тўғри йўлга қўйганликлари, жамоат мулкини яхши сақлаганликлари учун катта ютуқларни қўлга киритаётирлар. Уларда жамоат хўжалигига тегишли ҳарбир тийин, маҳсулот ўз вақтида, тўғри ҳисобга олиниб даромад қилинади. Колхозларнинг тафтиш комиссиялари ҳам ўз бурчларини яхши бажариб, жамоат мулки ва маблағларининг талон-тарож қилинишига йўл қўймайдилар. Калинин районидаги Будённий номли колхозда ҳисобот ишлари айниқса яхши йўлга қўйилган. Бухгалтерия ҳамма маҳсулотларни ўз вақтида, тўғри ва тўла ҳисобга олади. Бухгалтер ўртоқ Зокир Киникеев ҳужжатларни текшириб қабул қилади, ўз вақтида расмийлаштиради. Тафтиш комиссияси тартибли ишлаб, жамоат мулки ва маблағларининг ножўя сарфланишига йўл қўймайди.

Лекин, айрим колхозларда ҳисобот ишлари тўғри йўлга қўйилмаган. Бу колхозларнинг бухгалтерлари, тафтиш комиссияси а'золари ўз ишларига мас'улиятсизлик блан қарайдилар. Масалан, Калинин районидаги «Шарқ ҳақиқати» колхозининг бухгалтери Жўра Маҳкамов 15 кунлаб ишга чиқмайди, бунинг натижасида даладан чиққан маҳсулот узоқ вақт ҳисобга олинмай қолади. Натижада нобудгарчилик, талон-тарожлар рўй беради. Колхоз ўтган йил Новосибирскка 2,5 тонна помидор жўнатади. Помидор 8 минг сўмга сотилди. Ҳолбуки помидорни етказиб бориш, сотувчининг ҳаражати учун 10600 сўм сарфланган. Шунча оворагарчиликдан кейин колхоз ҳисобидан сотувчи Файзи Зиявга 2600 сўм тўлашга тўғри келган. Бунинг сабаби шуки, колхозда ҳисобот ишлари чатоқлашгани учун хўжасизлик авж олган.

Яна шу райондаги «Октябрь самараси» колхозини олайлик. Бу колхозда 1954 йилда инвентаризация ўтказилмаган. Колхоз тафтиш комиссиясининг раиси Ш. Шорустамов омбордаги шоли, буғдойни «миқдори кўп, тортиб ўтирамизми» деб, дафтардаги қолдиқ ҳисоби блан қаноатланиб қолаверган. Ревизия ўтказилганда 32950 сўм етишмади. Омбор мудири Иногам Нурмуҳамедовнинг 15182 сўмлик маҳсулотни йўқ қилгани аниқланди. Маленков номли колхозда ферма мудири Холмат Мирвалиевда 8350 сўмлик чорва моли етишмади. Каганович номли колхоз правлениеси меҳнат кунларини тўғри ҳисобга олмасдан, колхозчиларга аванс тарқатаберган. Натижада колхозчиларга 1 миллион сўмдан ортиқ нотўғри аванс берилган. Колхоз правлениеси ва бухгалтериянинг айби блан 330 минг сўм пул ўринсиз кечиб юборилган.

МТС ҳам колхозларда ревизия ўтказишга етарли аҳамият бермаган. 15 колхоздан фақат 9 тасидагина ревизия ўтказилган. Ворошилов номли колхозда МТС 7 йил мобайнида бир марта ҳам ревизия ўтказмаган. Ҳолбуки бу колхозда 94550 сўм дебитор қарзлар бор. Шунга қарамай МТСнинг собиқ директори Мирсоатов ревизия ўтказишга йўл бермаган. Чунки, Мирсоатовнинг ўзи бу колхоздан 4 тонна картошка олиб, шахсий манфаатига сарфлаган. Колхозлардан олинган 14 тонна шолининг ярмисини қонунсиз сарфлаб, талон-тарож бўлишига йўл қўйган.

Қорасув районидаги колхозларда ҳам жамоат мулки ва маблағига мас'улиятсизлик блан қараш фактлари кўплаб содир бўлмоқда. «XVIII партс'езд» колхозида Абдуллаев, Мирсаидов деган товламачилар колхознинг 506 минг сўмлик сабзавот маҳсулотларини бошқа областьларга олиб бориб сотиш баҳонаси блан талон-тарож қилганлар. Товламачи Мирсаидов колхознинг пули ҳисобига шаҳардан 100 минг сўмга ҳовли сотиб олган. Мирсаидов Қозоғистон ССР, Бўстондиқ районидаги «Кенес» артелидан 82 минг сўм, Янгийўл районидаги Куйбишев номидаги артельдан 27763 сўмни ўғирлаб қочган. Колхоз раиси Эркахўжаев, бухгалтер Хатам Содиқовларнинг анқовлиги туфайли бу товламачилар колхоз мулкини талон-тарож қилишга бемалол жур'ат этганлар. Шу райондаги Сталин номли колхознинг раиси ўртоқ Холмирзаев қишлоқ хўжалик артели Уставининг 16-нчи моддасини қўпол равишда бузиб, колхозчиларнинг меҳнат кунларига қараб эмас, балки аризасига биноан аванс берган. Идора хизматчиларининг ўзигагина 10 минг сўмдан ортиқ пул тарқатилган. Натижада дебиторлар кўпайиб кетган.

Ўртасарой районидаги Будённий номли колхозда (раиси С. Худайбердиев, бош бухгалтери А. Дониёров ўртоқлар) шоли ҳосилини кўплаб талон-тарож қилишга йўл қўйганлар. Дастлаб 313 гектар шоли 251 гектар қилиб кўрсатилган. Аниқланишича, ҳар гектар ердан 30 центнергача ҳосил олиниши керак эди. Иккинчидан, шоли машиналарда ташишда ўғирланган. Бригада бошлиғи Антон Кан хирмондан 8 тонна шоли олиб кетган, экспедитор Бойназаров ўғринча 550 килограмм шолини сотаётган пайтда қўлга тушган. Дала мудири Ким Владимир уйидан 5 тонна шоли топилган. Натижада ҳар гектаридан 30 эмас, балки «14,8 центнердан ҳосил олинди» деб, «расмийлаштирилган». Колхоз раиси С. Худайбердиев тафтиш комиссиясининг раиси Эркабоевга кассадан 7500 сўм нақд пул олиб берган. Эркабоев бу пулга тарвуз сотиб олиб, Свердловск шаҳрига жўнаган. Эркабоев колхоз пулини ўз фойдасига ишлатиб, савдогарчилик қилган. Будённий номли колхоздаги бу талон-тарождан колхоз раиси Худойбердиев, бош бухгалтер Дониёровларни манфаатдор эмас, деб бўладими?

Шу кунларда колхозларда даромад тақсимотига тайёргарлик қизғин давом этаётир. Колхоз бухгалтерлари, тафтиш комиссияси а'золари Устав талабларига мувофиқ иш кўриб, жамоат мулки ва маблағларини қандай шахсларда бўлмасин ундириб, даромад тақсимотига киритишлари керак.

ФЕЛЬЕТОН

Адашган хат

Аллакимлар томонидан ёзилган хатни кўтариб, холис хизмат қилмоқчи бўлиб юрган киши кўчама-кўча адрес қидирабошлади. Бу хат солинган кўк конверт устига, «Октябрь район Жарариқ массивидаги 126-нчи участкада турувчи Абдураҳим Ҳамидович Умархўжаевга тегсин», деб ёзилган эди. У киши хатни олиб Жарариқ томонга кетди. Лекин у ердан Умархўжаевни шунча қидирса ҳам тополмади. 126-нчи участка ҳали иморат қурилмаган очиқ майдон эди. Ниҳоят, у, қўшниларга мурожаат қилди:

— Рости блан мана шу участка ўртоқ Умархўжаевникими?

— Бўлмаса кимники бўлар эди, — деди қўшнилардан бири, — ўртоқ Умархўжаев бу участкани Октябрь район ижроия комитетининг қарорига мувофиқ 1819-нчи шартнома блан онасининг номига расмийлаштириб олди. Албатта ўзиники-да, лекин ўзлари бу ерда турмайдилар.

— Бўлмаса у кишини қаердан топсам бўлади? — ялингансимон шошилиб сўради холис киши.

— Бир бўлса, — дейди ҳалиги қўшниларнинг бири салмоқлаб, — у киши Октябрь районининг Молотов массивидаги 23-нчи участкада бўладилар. Ўша ердан хабар олинг.

Холис хизмат қилиб юрган киши Молотов массивидаги 23-нчи участкадан ҳам Умархўжаевни роса суриштирди, қидирди, лекин тополмади. У ердаги чор-атрофига девор урилган участкада иморат йўқ, ҳеч ким турмас эди. Яна қўшнилардан сўрашга мажбур бўлди.

— Ростдан ҳам шу участка Умархўжаевникими ёки мен адашдиммми?

— Ростдан бўлмай, ҳазилакамдан бўлармиди? Октябрь район ижроия комитети ҳазиллашиб қарор чиқарармиди? Ишонмасангиз 1954 йил 15 июльдаги 24-нчи сонли қарорни ўқиб кўринг. Мана шу 306 квадрат метрли 23-нчи участка худди ўша кишиники бўлади.

— Бўлмаса ўзлари қанилар? — ҳайрон бўлиб сўради холис киши.

— Ўзларини билмадим. эҳтимол у киши Куйбишев район, Можайск кўчасидаги 157-нчи участкада бўлсалар керак. Ўртоқ Умархўжаевни ана ўша ердан топаоласиз.

Жаҳли чиқиб, пешоналари тиришиб кетган холис киши Можайск кўчаси қаёқдасан, деб йўлга тушди. У, йўлда «Яна тополмасам-а, йўқ бу сафар албатта топсам керак. Жуда аниқ қилиб айтиб бердиларку. Топаман, омонатларини ўз қўлларига топшираман» деб ўйлаб борарди.

Холис киши Можайск кўчасига боргач, қатор турган уйлардан қайбири Умархўжаевники эканлигини билмай ҳайрон бўлди. Йўл ёқасида гаплашиб турган икки кишининг олдига борди.

— Муллака, ўртоқ Умархўжаевнинг участкаси шуми?

— Буми, бу — 157-нчи участка, Миртолип Мирраҳимов деган кишиники, — деди қўлини орқасига қилиб турган киши.

— Нимага унақа дейсиз, бу одамни адаштирманг, — деди э'тироз билдириб ҳалиги кишининг шериги, — бу участка Миртолип Мирраҳимовники ҳам эмас, Умархўжаевники ҳам эмас. Бу — Андижон область молия бўлимининг мудири ўртоқ Шариф Зоҳидовники бўлади.

— Суф-е сизга, нима уйқудан қолганмисиз, Шариф Зоҳидовнинг участкаси Умархўжаевнинг нариги ёнидагиси-ку?

— Ҳа, баракалла, — деди гапини дона-дона қилиб тўлагина киши, — ёнидагиси эди, энди у ерда эмас.

— Ҳа, бўлмаса қаерда?

Холис киши уларнинг гапини диққат блан тинглайбошлади. Тўладан келган киши сўзида давом этди.

— Аслида Умархўжаев Куйбишев район ижроия комитетининг 1954 йил 5 августдаги 16-нчи сонли қарори блан олган участкага аллақачон данғиллама иморат қуриб олган. Лекин участка қуришнинг ҳавосини олган Умархўжаев «онамга» деб яна участка олишга уринди. Лекин жой йўқ, нима қилиш керак? Худди ўша пайтда Шариф Зоҳидов хўжайини Умархўжаевга хушомад қилиб, ўз номидаги 159-нчи участкани «марҳамат қилсинлар», деб икки қўллаб тақдим этди. Умархўжаев эса ҳаш-паш дегунча иккинчи участкани ҳам тиклаб олди.

— Зоҳидовнинг ўзи-чи? Нима қилди у? — шошиб сўради унинг шериги.

— Буёғини асти сўраманг. Умархўжаев ўз дўсти Зоҳидов ўғилболалик қилгани учун у ҳам тантилик қилиши керак-да. Умархўжаев шу мақсад блан Мирраҳимовнинг участкасини олиҳиммат дўсти Зоҳидовга олиб бермоқчи бўлди. У, Миртолип Мирраҳимовнинг пинжига кириб, «Сизга ўзим бошқа участка олиб бераман, қурилиш материалларидан ёрдам бераман» деб бошини айлантирди. Бу гапларга Мирраҳимов лаққа учиб, участкасини беришга рози бўлди. Умархўжаевнинг иши битиб, эшаги лойдан ўтгач, қорлар ёғиб, излар босилгач, у берган ва'даларини унутиб юборди.

— Э, ҳали гап шунақа денг, қойилман-е. Энди Мирраҳимовнинг иши қанақа бўлди? — ачингансимон сўради ҳалиги киши.

— Нима бўларди, унинг экскаватор заводи олдидаги ҳовлисига кўзингиз тушгандир. У ер аллақачон бузилиши керак эди. Чор-атрофида катта-катта иморатлар қурилаяпти. Ўртада битта Мирраҳимовнинг худди кушнинг инига ўхшаган ва қийшайиб кетган эски томи кўриниб турипти. Э, тавба! Битта ўзингга битта участка етмайдими денг?! Ноҳотки бир онаси шундай ҳовлига сиғмаса! Тағин келиб-келиб Мирраҳимовдай катта оилали одамни алдатганини қаранг. Шу инсофданми?! — деди жаҳли чиқиб ва қўли блан холис кишига ишора қилди, — ишингиз бўлса ху анаву иккала эшик Умархўжаевники, хоҳлаганингизни тақиллатаверинг.

Холис киши рўпарадаги эшикларни бориб тақиллатди. Умархўжаев уйида йўқ, ишига кетган экан. Охири у Умархўжаевнинг иш жойига, Жуковский кўчасидаги Ўзбекистон ССР Молия министрлигига қараб кетди. У ердаги «Молия министрининг кадрлар бўйича ўринбосари Абдураҳим Ҳамидович Умархўжаев»нинг кабинети деб ёзиб қўйилган хона эшигини тортиб кўрди. Эшик берк эди. Кимдир «ўртоқ Умархўжаев командировкадалар» деди. Хат кўтариб юрган холис киши юраберıб, Умархўжаевни қидираберıб, ҳангомаларни эшитаберıб чарчади ва жуда зерикди. Ниҳоят, хуноб бўлган ҳолда Молия министрлиги биносидан чиқиб кетди.

— Кечирасиз, Молия министрининг ўринбосари ҳурматли А. Ҳ. Умархўжаев, сизга атаб ёзилган хат адашиб бизнинг қўлимизга тушиб қолди. Ана ўша хатдан икки шингил эшитинг:

«Ҳурматли ўртоқ Умархўжаев, сизнинг қўша-қўша участкалар олганингизни эшитиб, маҳоратингизга тан бердик. Биз Октябрь район ижроия комитетининг раиси Шукуровга ва Куйбишев район ижроия комитетининг раиси Раҳимовга участка сўраб ариза берганимизга талай вақтлар бўлди. Биз уларга қачон мурожаат қилсак, «сабр қилинг, топиб берамиз» дейдилар. Сиз бўлсангиз бу орада бир эмас, тўртта участкани ўмариб кетдингиз. Биз ҳали ҳам сабр қилиб юрибмиз. Энди бизга ҳам ўзингиз ёрдам берсангиз, я'ни ўзингиз ҳарсафар участка олмоқчи бўлганингизда ишлатадиган ҳийла ва найрангларингизни ишлатиб, Шукуров блан Раҳимовга бир имо қилиб қўйсангиз. Зора бизларнинг ҳам мушкулимиз осон бўлса».

Абдураҳим Ҳамидович Умархўжаев, сизга ёзилган, адашиб юрган ва участка ололмай сарсон бўлиб, хуноби ошган кишилар фикри ифодаланган хатнинг мазмуни манашундай. Биз энди сизни совет кишисига муносиб бўлмаган очкўзлик ва участкабозлик бобида ортдирган бой тажрибаларингизни жамоатчиликка айтиб беришингизни кутамиз.

Б. ХАЛИЛОВ,
Ш. КУЗАНБОЕВ.

Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари

Яқинда Ўзбекистон Совет ёзувчилари союзида прозаиклар, шоирлар, драматурглар ва танқидчиларнинг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Ўзбекистон совет ёзувчилари союзи правлениеси раисининг ўринбосари В. Костиря ёзувчиларнинг ижодий планлари ва 1957 йилда Москвада бўладиган ўзбек адабиёти ва сан'ати декадасига тайёргарлик ҳақида гапирди. Йиғилишда декадани янги асарлар, йирик полотнолар блан кутиб олиш учун тегишли тадбирлар кўрилаётганлиги айтилди.

Йиғилишда ёзувчилар сўзга чиқиб, ўзларининг ижодий планлари ва декадагача қандай асарларни ёзиб, китобхонларга тақдим этишларини айтдилар.

Ёзувчилардан Ғафур Ғулом демократ шоир Фурқатнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган пьеса ва янги ше'рлар тўпламини, С. Бородин, Ҳамид Ғулом, М. Шевердин, Алматинская ўртоқлар янги романларини ёзиб тамомлайдилар. Шоир Мирмуҳсин «Зиёд ва Адиба» номли ше'рий романини нашрга тайёрламоқда.

Шоирлардан Зулфия, М. Бобоев, А. Мухтор, Қ. Муҳаммадий ва бошқалар декадага янги ше'рлар тўпламларини нашр эттирадилар.

Драматурглар ва сценаристлар театр ва Тошкент киностудияси учун янги асарлар ёзаётганликларини айтдилар. Яшин, Уйғун, М. Шевердин ва В. Мильчаковлар янги киносценарий ёзиб тамомлаганлар.

Йиғилишда адабиётшунос С. Қосимов Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий ходимлари, шу жумладан филология фанлари кандидатлари Ҳ. Ёқубов, А. Олимжонов, Абдусаматов ва бошқаларнинг янги монографиялар устида иш олиб бораётганликларини хабар қилди.

Ўзбекистон совет ёзувчиларининг алоҳида китоблари нашр этилиши блан бирга, ёзувчиларнинг катта ҳажмдаги прозаик ва поэтик алманахлари ҳам босиб чиқарилади.

Театр коллективи район колхозларида

Янгийўл шаҳридаги М. Уйғур номли ўзбек давлат музикали драма театри коллективи Чиноз район колхозларига бориб, спектакльлар кўрсатдилар. Театр коллективи Ҳамза Ҳакимзода асари асосида ишланган «Майсаранинг иши» комедиясини райондаги Ленин номли, Сталин номли, «XIX партс'езд», «Қизил октябрь» ва «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозларининг клубларида кўрсатди. Район пахтакорлари спектаклларни зўр қизиқиш блан томоша қилдилар.

С. ҲАМРОЕВ,
А. ТОҒАЕВ.

Босилмаган хабарлар изидан

Редакцияга келган хатларнинг бирида Тошкентдаги «Мебельщик» артели сандиқ цехининг мастерлари Ваҳобов ва Мирсултонов ўртоқлар ўзларига бириктилган шогирдларга нисбатан қўпол муомилада бўлаётганликлари, уларга иш ўргатишга етарли э'тибор бермасликлари, мастерлик ша'нига доғ тушираётганликлари кўрсатилган эди. Редакция хатни текшириш ва чора кўриш учун Тошкент шаҳар саноат кооперацияси Советига юборган эди. «Ташгорпромсовет»дан редакциямизга хабар қилишларича, хат «Мебельщик» артели сандиқ цехининг коллективи ўртасида муҳокама қилинган ва унда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган. Цех мастерлари Ваҳобов ва Мирсултоновга шогирдларга яхши ғамхўрлик қилмаганликлари учун выговор э'лон қилинган ва ёш ишчилар блан ишлашни яхшилашга қаратилган бир қанча тадбирлар белгиланган.

Германия Демократик Республикасининг ўлкалар палатаси миллий халқ армияси ва миллий мудофаа министрлиги тузиш тўғрисидаги қонунни ма'қуллади

БЕРЛИН, 21 январь. (ТАСС). АДН агентлигининг хабар беришича, миллий халқ армияси ва миллий мудофаа министрлиги тузиш тўғрисида Германия Демократик Республикаси Халқ палатасида 1956 йил 18 январьда қабул қилинган қонунни Германия Демократик Республикасининг ўлкалар палатаси ўзининг 20 январьдаги мажлисида бир овоздан ма'қуллаган.

Мажлисда Германия Демократик Республикаси Министрлар совети раисининг ўринбосари ва миллий мудофаа министри В. Штоф қонунни асослаб, нутқ сўзлаган. Ўлкалар палатасининг депутатлари ўз нутқларида миллий халқ армияси ва миллий мудофаа министрлиги тузиш тўғрисидаги қонунни якдиллик блан ма'қуллаганлар.

ХИТОЙДА СОЦИАЛИСТИК УЗГАРТИШЛАР

ПЕКИН, 21 январь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: Жанубий Хитойда энг йирик шаҳар бўлган Кантонда ҳамма хусусий саноат ва савдо корхоналарини бирлашган давлат-хусусий корхоналарга айлантириш иши 20 январьда тугалланди. Шу муносабат блан Кантонда митинг бўлди. Митингда ишчилар, корхоналарнинг эгалари ва савдогарлардан 60 мингга яқин киши ҳозир бўлди.

Амалга оширилган ўзгартишлар натижасида 4 мингдан кўпроқ хусусий саноат корхонаси ва 16 мингдан кўпроқ хусусий савдо корхонаси, алоқа ва транспорт корхоналари бирлашган давлат-хусусий корхоналарга айлантирилди. Кантон портида хусусий кишиларга қарашли бўлган 108 кема Сицзян дар'ёсидаги давлат-хусусий кемачилик компаниясига топширилди.

Хитой блан Бирма ўртасида савдо битими имзоланди

ПЕКИН, 21 январь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги мухбирининг хабар беришича, Хитой товарлари эвазига Бирмадан гуруч сотиб олиш тўғрисида Хитой савдо вакиллари блан Бирма Иттифоқининг қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш давлат бошқармаси ўртасида тузилган шартнома 19 январьда Рангунда имзоланган.

Жанубий Вьетнам аҳолисига ёрдам бериш тўғрисида Вьетнам Демократик Республикаси Қизил Крестининг таклифи

ХАНОЙ, 21 январь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлигининг бугун хабар қилишича, 20 январьда Вьетнам Демократик Республикаси Қизил Крест жамиятининг раиси халқаро Қизил Крестнинг Ханойдаги вакили блан учрашган ва ундан яқинда Жанубий Вьетнамнинг ба'зи вилоятларида бўлган сув тошқинларидан зарар кўрган вьетнамли ватандошларга ёрдам тариқасида 500 тонна гуруч, 100 минг метр газлама ва 1 тонна дори-дармон юборишни таклиф қилиб ёзилган хатни Жанубий Вьетнам Қизил Крест жамиятига топширишни илтимос қилган.

Хатда гуруч, газлама ва дори-дармонлар қаерда ва қачон топширилиши Вьетнам Демократик Республикаси Қизил Крестининг вакиллари блан Жанубий Вьетнам Қизил Крестининг вакиллари ўртасида фикрлашиб белгиланиши лозим, деб таклиф қилинади.

СЕАТО МАМЛАКАТЛАРИ ҲАРБИЙ МАСЛАҲАТЧИЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

НЬЮ-ЙОРК, 21 январь. (ТАСС). СЕАТО (Шарқи-Жанубий Осиё учун тузилган ҳарбий шартнома) қатнашчилари бўлган саккиз мамлакат: АҚШ, Англия, Франция, Австралия, Янги Зеландия, Покистон, Филиппин ва Таиланд ҳарбий маслаҳатчиларининг 17 январьдан бери Мельбурнда кенгаши бўлмоқда. Матбуотнинг берган хабарларига қараганда, кенгашнинг иши асосан 20 январьда тугаган. Гарчи бу кенгаш ғоят махфий вазиятда ўтган бўлса ҳам, ба'зи мухбирлар ва обзорчилар унинг натижаларини шарҳлаб ёзмоқдалар. Уларнинг айтишига қараганда, кенгашнинг асосий мақсади Шарқи-Жанубий Осиёдаги ҳарбий тадбирлар тўғрисида ҳарбий группа томонидан СЕАТО қатнашчилари бўлган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг шу йил март ойида Карачида ўтказиладиган кенгашига тақдим этилиши лозим бўлган докладни келишиб олишдан иборат бўлган.

Броқ, шарҳлардан ма'лум бўлишича, кенгаш вақтида унинг қатнашчилари ўртасида, асосан Англия ва АҚШ вакиллари ўртасида катта ихтилоф туғилган. Юнайтед Пресс агентлигининг Мельбурндаги мухбири Роберт Миллернинг сўзига қараганда, бу ихтилофларнинг моҳияти шундан иборатки, Англиянинг кенгашдаги вакиллари американлиларнинг «бомбани рўкач қилишлари» кўнгилсиз оқибатларга олиб келиши мумкинлигидан хавотирланиб, «эҳтиётлик блан ҳаракат қилишга» чақирганлар. Американинг ҳарбий группадаги вакиллари эса, ошкора равишда «зўравонлик позициясига» таянучи сиёсат ўтказишни ва СЕАТОнинг «ҳарбий қувватини намойиш қилишни» талаб этганлар. Уларнинг фикрича, бундай сиёсат СЕАТОнинг «мускулларини бақувват қилишни», я'ни, бошқача сўз блан айтганда, зўр бериб қуролланишни янада давом эттиришни ҳамда Шарқи-Жанубий Осиё районида Ғарб давлатларининг ҳарбий тайёргарлигини кучайтиришни талаб қилади.

БАҒДОД ПАКТИДА ҚАТНАШУЧИ МАМЛАКАТЛАР АРМИЯЛАРИНИНГ ГЕНЕРАЛ-ШТАБЛАРИ БОШЛИҚЛАРИ ЎРИНБОСАРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ТЕҲРОН, 21 январь. (ТАСС). «Эттелоат» газетасининг берган хабарига қараганда, Бағдод пактида қатнашучи мамлакатлар армиялари генерал-штаблари бошлиқлари ўринбосарларининг бугун Бағдодда кенгаши бошланган. Газетанинг ёзишича, кенгаш қатнашчилари Бағдод пактининг ҳарбий комиссиясини чақириш учун тайёргарлик ишлари олиб борадилар, шу комиссиянинг иш программасини тузиб чиқадилар, шунингдек пакт қатнашчилари бўлган мамлакатлар ўртасида ҳамкорлик қилинишига доир масалаларни муҳокама қиладилар.

Газетанинг хабарида айтилишича, 28 январьда Бағдодда Бағдод пактида қатнашучи мамлакатлар ҳарбий комиссиясининг биринчи расмий мажлиси бўлади.

«ЭРКИН ЕВРОПА» РАДИОСТАНЦИЯСИНИНГ ЧЕХОСЛОВАКИЯГА ҚАРШИ ҚАРАТИЛГАН ПРОВОКАЦИЯЛАРИ

ПРАГА, 21 январь. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги хабар беради: 19 ва 20 январьда Чехословакия аэрофлоти граждан авиацияси самолётларининг ҳамма кечқурунги ва тунги учишларини тўхтатишга мажбур бўлди, чунки Чехословакия территорияси устида провокацион характердаги варақалар блан Ғарбдан юборилган жуда кўп ҳаво шарлари борлиги аниқланди. Бу хил ҳаво шарларининг юборилиши «Эркин Европа» радиостанцияси томонидан Америка монополиячилари маблағлари ҳисобига олиб бораётган кампаниянинг бир қисмидир.

Самолётлардаги экипажларнинг хабарига қараганда, «Озод Европа» радиостанцияси юборган ҳаво шарлари турли баландликда бўлганлар ва уларнинг ҳажми шундай каттадирки, самолёт улар блан тўқнашган тақдирда ҳалокат юз беришига сабаб бўлишлари мумкин.

Чехословакия ҳукумати АҚШ ҳукуматига бирнеча марта норозилик билдирганига қарамай, бу жиноий компания тўхтатилгани йўқ балки хавфли тус олаётир ва Чехословакия территорияси устида самолётларнинг учиши учун хавф туғдираётир. Чехословакия жамоатчилиги бунга қарши нафрат блан норозилик билдириб, АҚШдан халқаро ҳуқуққа риоя қилинишини ва Чехословакия Республикасининг давлат суверенитети ҳурмат қилинишини талаб этмоқда.

АНГЛИЯ БЛАН АМЕРИКА ЎРТАСИДА ЎРТА ШАРҚ МАСАЛАЛАРИ ЮЗАСИДАН БЎЛГАН МУЗОКАРАЛАРГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 21 январь. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг хабар беришича, АҚШ давлат департаменти Вашингтонда Америка блан Англия ўртасида Ўрта Шарқ проблемалари юзасидан бўлган дастлабки музокаралар тугаганлигини э'лон қилган. Бу музокаралар Иденнинг АҚШга келажаги муносабати блан олиб борилган. Музокараларда АҚШ давлат секретарининг Яқин Шарқ ишлари бўйича ёрдамчиси Аллен ва Англия ташқи ишлар министри ўринбосарининг Ўрта Шарқ ишлари бўйича ёрдамчиси Шакбэрг қатнашганлар. Агентликнинг айтишича, Аллен блан Шакбэрг ўртасидаги музокараларда Бағдод пакти, Иорданияда бу пактга қарши яқинда бўлиб ўтган норозилик намойишлари, Ўрта Шарққа қурол-яроғ етказиб бериш масалалари, Миср ва Саудия Арабистони проблемалари ҳамда бошқа масалалар кўрилган.

Матбуотда босилган хабарларга қараганда, бу музокараларда Англия блан АҚШнинг тутаётган позициялари ўртасида анча тафовут борлиги аниқланган.

БОМБАЙДА АҲВОЛ

ДЕҲЛИ, 21 январь. (ТАСС). Матбуотнинг хабар қилишича, шаҳарни марказий ҳукумат ма'муриятининг бошқарувига топшириш тўғрисида ҳукумат томонидан чиқарилган қарор муносабати блан Бомбайда бошланган ғалаён 20 январьда ҳам давом этган. Полиция блан бўлган тўқнашувлар натижасида 8 киши ўлган.

Самьюкда Махараштра штати тузиш (я'ни Бомбай шаҳрини қўшган ҳолда Махараштра штати тузиш) учун бошланган ҳаракат кенгаши раҳбарларининг 20 январьда мажлиси бўлган. Ҳамма партиялар қатнашаётган бу кенгаш мажлисида Бомбайда тинчлик ва тартибни тикламоқ учун бутун кучни сарф этишга қарор қилинган. Шу куни парламентнинг 23 депутати Бомбайдаги ғалаёнларга хотима бериш учун ҳамма чораларни кўришга чақириб баёнот э'лон қилганлар.

ФРАНЦИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИДА

ПАРИЖ, 21 январь. (ТАСС). Миллат мажлисининг мандат комиссияси депутатларнинг сайланганлиги қонуний эканлигини текширишни давом эттирмоқда. Мандатларнинг кўпчилиги текширилиб бўлди. 24 январьда Миллат мажлисининг раиси сайланади. Ҳозирги вақтда бу вазифага тўрт кандидат — Марсель Кашен (коммунист), Ле Трокер (социалист), Шнейтер (МРП — «Халқ республика ҳаракати») ва Рюф (пужадист) кўрсатилган.

Покистон конституцияси проекти танқид қилинмоқда

КАРАЧИ, 21 январь. (ТАСС). «Покистон таймс» газетасининг хабарига қараганда, Шарқий Пакистан халқ иттифоқи раиси Мавлона Бхасаний вилоят қонун чиқариш мажлисида халқ иттифоқининг парламент фракцияси мажлисида нутқ сўзлаб, ўз партияси а'золарини ҳозирги вақтда Покистон та'сис мажлиси муҳокамасида бўлган конституция проектига, я'ни «халққа қарши бўлган ва демократиягз қарши бўлган конституция проектига қарши мамлакатда қат'ий кампания» бошлашга чақирган. Мажлисда Шарқий ва Ғарбий Покистонга тўла регионал автономия беришни ва фақат ташқи муносабатларга, мудофаага ва пул эмиссиясига доир масалаларнигина федерал ҳукумат қарамоғида қолдиришни талаб этган бирқанча резолюция қабул қилинган.

Вьетнам информация агентлигининг раддияси

ХАНОЙ, 21 январь. (ТАСС). Бугун Вьетнам информация агентлиги қуйидаги баёнотни э'лон қилди.

Яқинда Американинг Юнайтед Пресс агентлиги, Нго Дин Дьем радиоси ва ма'мурияти, шунингдек ба'зибир четэл газеталари қуйидаги хабарни тарқатдилар. Бу хабарга кўра, Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг раҳбарлари Вьетнамни бирлаштириш мақсадида ўтказиладиган ялпи сайловларни 5 ёки 10 йилга кечиктиришга рози бўлган эмишлар.

Вьетнам информация агентлиги ўзига берилган ваколатга асосланиб бу хабарнинг бошдан-охиригача уйдирма хабар эканлигини айтиб, уни рад қилади.

Совет Иттифоқи ва Финляндия гимнастикачиларининг мусобақалари

ХЕЛЬСИНКИ, 21 январь. (ТАСС). Совет Иттифоқи ва Финляндия гимнастикачилари ўртасида бошланган мусобақаларнинг биринчи куни — 20 январьда совет спортчилари ғалаба қилди. Кечаги мусобақалар программасида эркаклар учун халқаларда, брусьларда машқ қилиш ва таяниб сакраш ҳамда хотин-қизлар учун ёғоч устида машқ қилиш ва эркин машқлар бор эди.

Совет эркаклар командаси уч машқдан кейин 143,30 баллга, Совет Иттифоқи хотин-қизлар командаси икки машқдан кейин 96,95 баллга эга. Финляндия командалари эса 140,85 ва 92, 60 баллга эга.

Уч хил машқ натижасида эркаклар ўртасида совет спортчиси А. Азарян 29, 40 балл блан биринчи ўринни олди. Иккинчи ўринга 28,65 балл блан Финляндия спортчиси К. Суониеми чиқди. Учинчи ва тўртинчи ўринларни совет гимнастикачилари Е. Коральков ва В. Муратов олдилар. Улар 28,55 тадан баллга эга бўлдилар. Бешинчи ўринни 28,45 балл блан фин спортчиси О. Лаппалайнен олди. Совет гимнастикачилари Б. Гайда, Л. Сарян ва Г. Шагинян 6-нчи, 7-нчи ва 8-нчи ўринларни эгалладилар.

Хотин-қизлар ўртасида икки машқдан кейин СССР гимнастикачилари дастлабки тўрт ўринни эгалладилар. Хотин-қизлар ўртасида 19,55 баллга эга бўлган Л. Егорова олдинда бормоқда. Иккинчи ва учинчи ўринларни 19,50 тадан баллга эга бўлган Л. Латинина ва Т. Манина олдилар. С. Муратова 19,30 балл блан тўртинчи ўринга чиқди. Фин спортчи хотин-қизларидан А. Лехтинен ва Р. Ховиниеми 19 тадан балл блан бешинчи ва олтинчи ўринларни олдилар.

Бугун мусобақалар давом этади.

Тошкент ҳайвонот боғи янги ҳайвонлар ҳисобига тобора боймоқда. Яқинда бу ерга яна бир туркум ҳайвонлар келтирилди. «Боба» лақабли ёш фил, Ереван ҳайвонот боғидан келтирилган шерлар, гималай айиқлари, «Принц» ва «Принцесса» лақабли ҳинд йўлбарслари ва «Панада» лақабли ёш қоплон шулар жумласидандир. **Суратда:** ҳайвонот боғидаги буғи.

В. Володин фотоси

ОВЧИ БЛОКНОТИДАН

ЙЎЛБАРС

— Нима, сен йўлбарсни қуён деб ўйлайсанми? Қуён блан йўлбарс ўртасида ер блан осмонча фарқ бор!

— Биламан, ошна. Йўлбарс қуён эмас. Лекин барибир йўлбарсни тириклайин ушласа бўлади.

— Қайси жонидан тўйиган ушлайди?!

— Жонидан тўйиган эмас, юрагида ўти бор одам ушлайди.

Юқоридаги икки овчининг ўзаро мунозараси бежиз эмас эди. Улар йўлбарсни тириклай ушлаш мумкинми, деган нарса тўғрисида бош қотирар эдилар.

Йўлбарс йиртқич ҳайвонлар ичида энг кучлиси. Бекорга одамлар йўлбарсни «ҳайвонлар подшоси» деб атамаганлар.

Йўлбарс тўқайда керилиб, мағрур қадам босиб юрганда, унинг шарпасини кўрган бўри ҳам, тўнғиз ҳам ўз жонини ҳовучлаб, қочиб қолади.

Тўрон йўлбарслари деб аталучи йўлбарслар Қашқадар'ё, Сурхондар'ё областьларида, Амудар'ё соҳилларидаги тўқайларда учраб туради.

Ўрта Осиёда яшовчи йўлбарслар Жанубий Америка, Ҳиндистон ва Африка йўлбарсларидан ўзларининг айрим характерли хусусиятлари блан фарқ қиладилар. Ўрта Осиёда яшовчи йўлбарслар аҳоли яшайдиган пунктлар яқинидаги тўқайзорларда яшаб, тўқайдаги тўнғиз, бўри, тулки, жайрон сингари ёввойи ҳайвонларни овлаб кун кечирадилар. Одамларга ва уй ҳайвонларига ҳужум қилмайдилар. Айниқса йўлбарс бирорта одамни учратганда, одам ўтиб кетгунча пусиб ётади. Ҳечқачон биринчи бўлиб одамга ташланмайди. Фақат одам томонидан қаттиқ яралангандагина ўзини мудофаа қилиш мақсадида одамга ташланиши мумкин.

Шунингдек ба'зан оч қолгандагина уй ҳайвонларини овлашга мажбур бўлади.

Йўлбарсларни отиш ман' этилади, аммо уларни тириклайин ушлашга йилнинг ҳамма фаслларида рухсат этилган. Моҳир овчилар ўз маҳоратларини ишлатиб, йўлбарсларнинг кўпини тириклайин тутадилар.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

ЧЎПОННИНГ ЖОСУРЛИГИ

Паркент районидаги Охунбобоев номли колхознинг тоғдаги чорва моллари ба'зан йиртқич ҳайвонлар зарар етказиб турарди. Ватанпарвар чўпонлар бу йиртқич ҳайвонлардан бири айиқ эканлигини аниқладилар. Чўпон Жонтўраев бу айиқнинг изига тушди. У катта қопқон ясаб, йиртқичнинг йўлига қўйди. Айиқ қопқонга илинади, лекин кучли бўлганлигидан қопқонни судраб қочади. Чўпон Жонтўраев изма-из боради. У, тоғдаги ўрмонзорда айиққа дуч келади. Олдинги оёғидан қопқонга илинган айиқ қаттиқ бўкириб чўпонга ташланади. Моҳир чўпон Жонтўраев чаққонлик блан айиққа ўқ узади. Ярадор бўлган айиқ чўпонга ҳамон ҳамла қилишда давом этади. Жонтўраев эпчиллик блан чап бериб, устма-уст яна ўқ узади. Шундай қилиб, йиртқич айиқ учта ўқ блан ўлдирилади.

Колхоз правлениеси чўпон Жонтўраевни бу жасурлиги учун мукофотлади.

С. АЛИЗОДА.

ЕНГИЛ АТЛЁТИКАЧИЛАР

Тошкентдаги Темир йўл транспорти инженерлари институтида ёшларни спорт секцияларига жалб қилиш ва уларнинг спорт маҳоратларини оширишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Институтда спорт секциялари мунтазам ишлаб туради. Айниқса енгил атлётика секцияси намунали иш олиб бормоқда. Секцияга 250 га яқин спортчи студент қатнашмоқда.

Секция қатнашчилари спорт техникасини мустаҳкам ўзлаштириб олганликлари натижасида енгил атлётика бўйича шаҳар биринчилиги учун институтлараро бўлган спорт мусобақаларида муваффақият қозондилар. Енгил атлётика бўйича 26 киши биринчи ва иккинчи разряд олишга эришди. Юзга яқин енгил атлётикачи биринчи ва иккинчи даражали ГТО значокларига норма топширди.

Енгил атлётикачилардан Глушченко, Кузменчев, Муравьева, Шестакова, Макаров ва Синякинлар спортнинг ҳамма турлари бўйича бўлган мусобақаларда биринчиликни олиб, спорт мастерлари бўлиб етишдилар.

Институтнинг физкультурачи ва спортчи студентлари СССР халқлари спартакиадасини муносиб кутиб олиш учун спорт техникасига тўла риоя қилган ҳолда зўр тайёргарлик кўрмоқдалар.

М. ЗИЁМУҲАМЕДОВА.

ТОШКЕНТ ШАҲАР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН ШАХМАТ МУСОБАҚАСИ ТАМОМ БУЛДИ

Бир ой давом этган шаҳар биринчилиги учун ўтказилган шахмат мусобақаси тамом бўлди.

Ўйиннинг охирги 15-нчи тури анча қизиқарли ўтди. Шварцман мастерликка кандидат Брейтман устидан ғалаба қозонди. Перевозников Мақсудовни, Ранков Ҳожибековни, Хўжаев Татурни, Набирахўжаев Кучмарни ютди. Агапов блан Юсупов, Бирбрагер блан Элбеков ўрталаридаги учрашув дуранг бўлди.

Шундай қилиб, биринчи ўринни ва шаҳар чемпиони унвонини 14 имкониятдан 12 очкога эга бўлган Бирбрагер олди. Иккинчи ўринни 11 очко блан Элбеков, 3—4 ўринларни 9 тадан очкога эга бўлган Баренбаум ва Набирахўжаев, 5-нчи ўринни 8,5 очко блан Брейтман эгаллади.

Мусобақа шартига кўра, биринчи 5 ўринни эгаллаганлар республика биринчилигининг финалида қатнашадилар. Биринчи 4 ўринни эгаллаган шахматчилар шаҳар физкультура ва спорт комитетининг дипломлари блан мукофотландилар.

М. МУҲИДДИНОВ.

КИНО

„Баҳор совуқлари"

Ўтган йилнинг декабрь ойида Москвада бўлиб ўтган латиш сан'ати ва адабиёти декадаси латиш халқининг адабиёт ва сан'ат соҳасида эришган ажойиб ютуқларининг ёрқин тантанаси бўлди. Латишлар бу декадага бирқанча бадиий фильмлар қаторида «Баҳор совуқлари» номли янги кинофильмни ҳам олиб келдилар. Латиш адабиёти классиги Рудольф Блауманнинг серияли новеллалари асосида ишланган бу кинофильм шу кунларда Тошкент экранларида зўр муваффақият блан намойиш қилинмоқда.

«Баҳор совуқлари» фильми марказида пулга, бойликка учиб ўз севгилиси, камбағал, лекин чиройли йигит Андрдан жудо бўлган деҳқон қизи — батрак Мадаранинг фожиали тақдири ётади.

Фильм бошланаркан, биз экранда Малниеки хуторидаги батрак қиз-гўзал Мадарани кўрамиз. Ана, у ўз севгани қўш ҳайдовчи Андр блан дарахт тагида турипти. Кучли бўрон ва шиддат блан ёғаётган жала уларнинг парвойига ҳам келмайди. Андр унга ўз муҳаббатини изҳор қилмоқда. Улар бир мағизнинг икки палласидек бир-бирига муносиб ва беҳад хушчақчақ. Андр тезроқ тўй бўлишини истайди, бунга Мадаранинг розилик беришини сўрайди. Лекин, Мадара ҳали вақт бор, бироз пул тўплайлик, дейди.

Аммо қувноқ ва ишчан гўзал Мадарани Малниеки хуторининг хўжайини, бой, ёши ўтиб қолган бадбашара Эрнст Мигла кўз остига олади. Бой Мигланинг Мадарага тўсатдан «менга тег» деб қилган таклифи қизни эсанкиратиб қўяди. Мигла ўзининг қариб қолганлигини айтиб, бутун бойлик, қишлоқ сенга қолади, сен хўжайин бўлиб қоласан, дейди. Бу сўзларни эшитган Мадара иккиланабошлайди. Буни сезган такаббур чол гапиришдан тўхтамайди. У, қизга, тўқ, беташвиш ҳаёт кечирасан, мен ўлгандан кейин истаган йигитинг блан яшашинг мумкин, бахтли бўласан деб, уни роса авраиди. Бу авраштга лаққа тушган содда қиз Мадара бой Миглага турмушга чиқишга розилик билдиради. Ниҳоят уларнинг тўйи бўлади.

Артист Ж. Копштал Эрнст Мигланинг тадбирлилигини, муғомбирлигини, бойликни ҳар нарсадан устун қўядиган хасис бой эканлигини усталик блан очиб бераолган. У яратган образ тамошабиннинг нафратини қўзғатади.

Тўйдан кейин, қаттиқ хафа бўлган камбағал йигит Андр алам ва изтироб блан хутордан бошини олиб чиқиб кетади. У, қишлоқма-қишлоқ юриб, темирчиликда ишлайди, кемада юк ташийди, хуллас тўғри келган ҳар хил ишларни бажаради.

Орадан бирнеча йиллар ўтади. Бир куни Мадара ўз ўғли ёш Матисинь блан отларни сотиб мардикор олиб келиш учун баҳор ярмаркасига боради. У блан бирга Мигланинг туғишган укаси камбағал Екаб ва Мадаранинг жияни батрак қиз Лиена ҳам ярмаркага борадилар.

Екаб очиқ табиатли, ажойиб музикант бўлганлиги учун уни батраклар севадилар.

Артист К. Клетник Екаб образини ишонарли қилиб ратаолган.

Худди шу куни кўп йиллардан буён ғойиб бўлиб кетган Андр ҳам ярмаркага келади. У буерда Екаб ва балоғатга етган қиз Лиена блан учрашади. Андр Екабдан мардикор кераклигини эшитиб, Малниеки хуторига боришга рози бўлади. У ҳам бошқалар қатори хуторга олиб борувчи паромга ўтиради. Броқ, йўлда Мадаранинг шўх ўғли Матисинь сувга тушиб кетади. Бу вақт Андр Лиена блан суҳбатлашиб турарди. Бундан воқиф бўлган Андр ўзини сувга отади ва болани ҳалокатдан қутқаради.

Мадара Андрни кўриб қолади ва унинг муҳаббати аввалгидек аланга олади. У Андрнинг кетидан юради, унга ялинади, яқинлашишни истайди. Буни сезган қари Мигла рашк қилади. Андр яна хутордан чиқиб кетади. Севиб қолган қизи Лиенани ўзи блан бирга кетишга ундайди. Қиз бутун қалби блан йигитни севиб қолган бўлса ҳам бирга кетишга унамайди. У, шу ерда ишлаши ва отаси бир вақтлар Мигладан олган қарзни узиши кераклигини айтади.

Қари Эрнст Мигла ўлади. Энди бой хотин Мадаранинг боши очиқ қолади. У, Андрни излаб топиш мақсадида у ишлаб турган хуторга келади. Андр Малниекининг хўжайини бўлишдан бош тортмайди, деб ишонади. Лекин Андр «ўғлинг Матисинь катта бўлса, қишлоққа ўша хўжайин бўлади», дейди. Бу сўзлар Мадаранинг қалбини чуқур яралайди. У, энди, Андр блан бирлашиш учун ўз ўғлини ғов бўлаяпти деб тушунади ва ўғлига ғамхўрлик қилмай қўяди. Ўз ҳолига ташланган ёш Матисинь қор бўронида қолиши натижасида қаттиқ шамоллаб, бевақт вафот этади. Мадара бошига оғир мусибат тушади.

Фильмнинг ана шу жойлари тамошабинда чуқур таассурот қолдиради. Тамошабин Мадарага қўшилишиб қайғирганини ўзи сезмай қолади. Айниқса гўристонда музикант Екабнинг чалган мунгли куйи киши қалбини изтиробга солади. У, Матисиньни жон-дилидан севарди, уни ўзи блан бирга сайр қилдириб юрарди.

Яна баҳор. Мадара ўз севимлиси Андрни яна излайди, броқ Лиена блан Андр бирбирларини севишиб қолганликларини эшитади. Шунда Мадара Лиенага жуда кўп пул ва'да қилади, Андрдан кеч, дейди.

— Дун'ёдаги барча пулга ҳам Андрга бўлган муҳаббатимни алишмайман, — дейди Лиена қат'ий туриб, фиғони ошган Мадара Лиенанинг онаси, ўз опаси Илзэга мурожаат қилади. Илзе ҳам уни ёқламайди. Мадара ўз туғишган опасига қараб бақиради. Опасини оиласи блан уйдан ҳайдаб чиқаради.

Андр, Лиена ва унинг оиласи ўз жонажон қишлоғини ташлаб, бир бурда нон топиш мақсадида шаҳарга иш қидириб кетади. Икки севишган — Андр ва Лиена ўзларини беҳад бахтиёр сезадилар. Кечаси уларни йўлда Мадара қувиб етади. У Андрга қайт, мен блан бирга бўл, деб ялинади: «Мен сени деб, бахт деб — ёшлигимни, туққан ўғлимни қурбон қилдим» дейди. Андр даҳшат ва жирканиш блан ундан узоқлашади.

Мадара якка ўзи қолади. Унинг учун ёруғ дун'ёда бахт йўқ, бахтни пулга сотиб ололмади. У, баланд жар бўйига бориб, ўзини дар'ёга ташлайди, ҳалок бўлади.

Талантли актриса С. Стунгуре мураккаб ва турли руҳий кечирмаларга эга бўлган Мадара образини жуда жонли яратган. Фильмнинг бошидан охиригача тамошабиннинг диққат марказида туручи бу образ Стунгуре ижросида ёрқин ифодасини топган. Шунингдек О. Крастиньш ҳам Андр образини яхши ратаолган.

Оператор Е. Гулидов, рассом Х. Ликумс хутор манзараларини, батраклар турмушини ишонарли ва ёрқин ифодаларда тасвирлашга эришганлар.

Сценарий авторлари Ю. Ванага ва С. Нагорний ва режиссёр Р. Колниньш воқиани ишонарли ва характерли лавҳаларда кўрсатаолганлар. Сценарий сюжети пухта тузилган. Фильмнинг ҳарбир эпизоди ма'лум бир мақсадни очишга ёрдам беради. Композитор И. Иванов фильм воқиаларига мос келадиган, жозибали музика яратган.

Рига киностудияси қора ўтмишдаги камбағал батракларнинг оғир ҳаётини ва бахтни ҳечқачон пулга сотиб олиб бўлмаслигини ифодаловчи ажойиб фильм яратган.

Бу фильм Совет Латвияси кино сан'атининг янги муваффақиятидир.

Мавлон ИКРОМ.

ҲОДИСА

ФИДОКОРЛИК

Юқоричирчиқ район Янгибозор қишлоғидаги касалхона ходими Е. Ф. Паненкованинг шу касалхона ҳовлисига жойлашган уйидан ихтиётсизлик орқасида ўт чиқади. Ўт тез тарқалиб, бино яқинидаги моддий бойликлар сақланадиган складга ўтиш хавфи туғилади.

Ёнғин ҳақида қишлоқдаги жут-каноп заводининг ишчи ва хизматчилари томонидан ташкил қилинган ёнғинга қарши кураш ихтиёрий дружина а'золарига хабар берилади. Ихтиёрий дружина а'золари А. Довутов, М. Тўхташев ўртоқлар тезда етиб келиб, ёнғинни ўчиришга киришадилар. Бу ҳодисадан хабардор бўлган Янгибозор пахта тайёрлаш пунктининг ходими ўртоқ З. Усмонов ҳам дарҳол аҳолига хабар бериб, уларнинг ёнғинга қарши курашини уюштиради, унинг ўзи эса ёнғинга қарши курашда жонбозлик кўрсатади. Совет кишиларининг фидокорлиги орқасида ёнғин тезда ўчирилди ва ортиқча зарарнинг олди олинди.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги Довутов, Тўхташев ва Усмонов ўртоқларнинг фидокорликларини тақдирлаб, уларни мукофотлади.

Редактор **З. ЕСЕНБОЕВ.**

ТЕАТР ВА ҚИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/I да **Ҳамза**, 25/I да **Оғриқ тишлар.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/I да **Ромео ва Жульетта**, 25/I да **Эсмеральда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/I да **Тамошабинлар конференцияси**, 25/I да **Сингиллар қиссаси.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 25, 26, 27, 28, 29/I да **Литва цирк коллективининг ҳайрлашув гастрольлари.** Аттракцион — **йиртқич ҳайвонлар ва маймунлар.** Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

«РОДИНА» — кундуз янги бадиий фильм **Кекса Аширнинг ҳийласи**, кечқурун **Довул.**

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун **Кекса Аширнинг ҳийласи**, 3-нчи залда кеч соат 8 — 20 ва 10 — 20 минутда **Довул.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Кинотўплам**, эрталаб соат 11 дан **Кекса Аширнинг ҳийласи.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз **Кекса Аширнинг ҳийласи**, кундуз соат 4 да **Кинотўплам**, кечқурун **Ганга.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132. Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р.00623. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № — 1357.